

Posouzení vlivu záměru: „Stupeň Riviéra,
Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ na
evropsky významné lokality a ptačí oblasti
podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně
přírody a krajiny, v platném znění

Zpracoval: RNDr. Marek Banaš, Ph.D.
osoba autorizovaná k provádění posouzení podle §45i zákona
č. 114/1992 Sb., v platném znění (č.j.: 73458/ENV/14, 3891/630/14, rozhodnutí o
prodloužení autorizace č.j. MZP/2019/630/2563)

Spolupráce:
Mgr. Martin Franc – odborná spolupráce
Konzultace:
doc. RNDr. Bohumír Lojkásek, CSc.
Mgr. Radim Kočvara

Ekogroup Czech s.r.o., č.p. 52, Dolany 783 16

<http://www.ekogroup.cz>, tel. 605-567905, email: banas@ekogroup.cz

Květen 2022

Obsah:

1. Úvod.....	4
1.1 Cíl hodnocení	4
1.2 Zadání.....	4
2. Údaje o záměru	4
2.1 Název záměru.....	4
2.2 Celková charakteristika záměru včetně jeho rozsahu a umístění	4
2.3 Popis navržených variant záměru.....	8
2.4 Popis technického a technologického řešení záměru	8
2.5 Předpokládaný termín zahájení realizace a dokončení záměru a doba provozu záměru	13
2.6 Údaje o vstupech záměru	13
2.7 Údaje o výstupech záměru	14
2.8 Kopie stanoviska orgánu ochrany přírody podle §45i odst. 1 zákona, kterým nebyl vyloučen významný vliv záměru.....	14
3. Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro zpracování posouzení vlivů záměru a výčet použitých zdrojů.....	20
4. Identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, jejich charakteristika a zdůvodnění jejich výběru.....	22
4.1 Charakteristika evropsky významné lokality Horní Morava a jejího předmětu ochrany.....	22
5. Identifikace předmětů ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, včetně jejich charakteristiky zaměřené na současný stav území, cíle ochrany a zdůvodnění jejich výběru.....	26
6. Výsledky návštěvy a terénních šetření na území EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny	30
7. Údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami, zejména z hlediska jejich rozsahu a závěrů.....	35
8.1 Metodika hodnocení vlivů záměru na ptačí oblasti a evropsky významné lokality a jejich předměty ochrany	36
8.2 Popis a vyhodnocení přímých a nepřímých vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a jejich předměty ochrany.....	37
8.3 Hodnocení vlivů záměru na celistvost ptačích oblastí a evropsky významných lokalit.....	40
8.4 Kumulativní a synergické vlivy ostatních známých záměrů a koncepcí v zájmovém území na evropsky významné lokality a ptačí oblasti	42
9. Porovnání variant řešení záměru z hlediska očekávaných vlivů.....	43
10. Opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru, včetně odůvodnění jejich stanovení	44
11. Porovnání míry vlivu záměru bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů s mírou vlivu v případě jejich provedení	45
12. Závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu a konstatování zda záměr má významný negativní vliv na předměty ochrany anebo celistvost EVL a PO.....	46
Přílohy.....	48

Vysvětlení zkratk a vybraných pojmů:

EVL: Evropsky významná lokalita

Naturové hodnocení: dokument vypracovaný pro potřeby naturového posouzení osobou autorizovanou podle § 45i odst. 3 ZOPK, který je v daných případech součástí oznámení, dokumentace, posudku anebo vyhodnocení podle ZPV.

OOP: Orgán ochrany přírody

PO: Ptačí oblast

SO: stavební objekt

ZOPK: Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

ZPF: zemědělský půdní fond

ZPV: Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění

1. Úvod

1.1 Cíl hodnocení

Předmětem předkládaného naturového hodnocení dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) je posouzení vlivu záměru: „Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ (dále též: záměr) na lokality soustavy Natura 2000. Cílem předkládaného hodnocení je zjistit, zda realizace záměru může mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

1.2 Zadání

Zadavatelem hodnocení je Povodí Odry, státní podnik, Varenská 3101/49, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava.

2. Údaje o záměru

2.1 Název záměru

Předmětem posouzení je záměr: „Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“.

2.2 Celková charakteristika záměru včetně jeho rozsahu a umístění

Předmětem záměru je realizace nápravných opatření stávajícího stupně na řece Ostravici – Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115. Současný stupeň na řece Ostravici je umístěn cca 250 m pod soutokem řek Ostravice a Morávka v zastavěném území města Frýdek - Místek. Spádový stupeň leží na katastrálním území (k.ú.) Staré Město u Frýdku – Místku (od osy koryta k pravému břehu) a na k.ú. Místek (k levému břehu). Stavebně technický stav stupně se postupně zhoršuje a jeho koncepce nevyhovuje současným potřebám.

Nová konstrukce spádového stupně nahradí stávající stupeň, který je nyní ve špatném stavebně technickém stavu. Při návrhu nového stupně byl dle dodaných podkladů brán zřetel na zajištění bezpečné protipovodňové ochrany navazujícího území, bezpečného přístupu k vodě, jelikož se předpokládá také využití stupně k rekreaci. Dále byl značný důraz kladen na architektonické ztvárnění a humanizaci blízkého okolí.

Záměr je předložen variantně v rámci dokumentu: Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897 - Vyhodnocení zvažovaných variant technického řešení, předaného zadavatelem hodnocení. (viz AQUATIS 2021-2022).

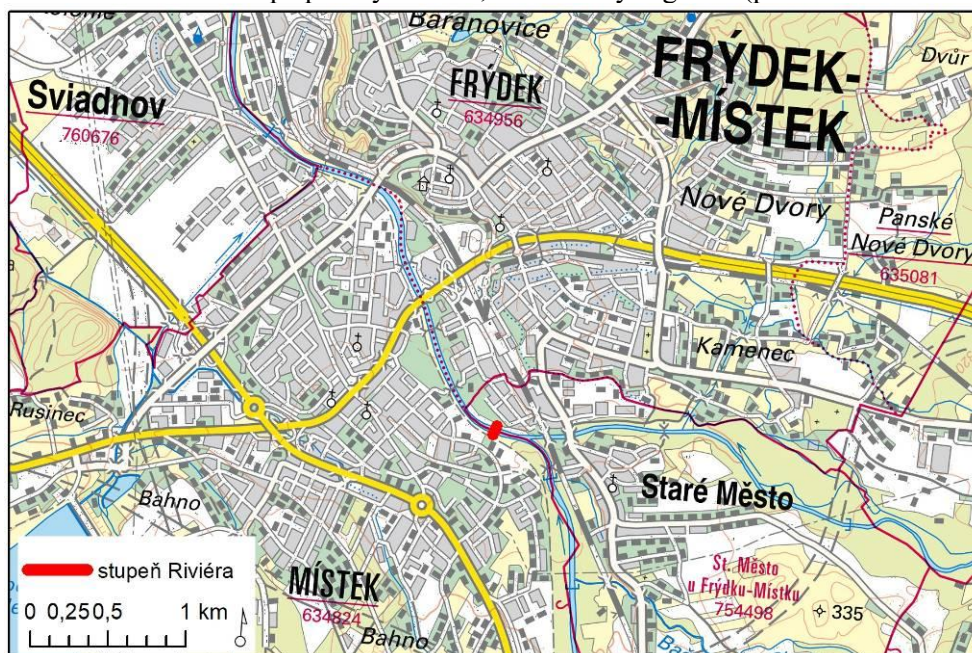
Pro realizaci záměru bylo zvažováno variantní řešení, jež obsahuje následující varianty záměru:

- Varianta 0 – Zachování výchozího stavu

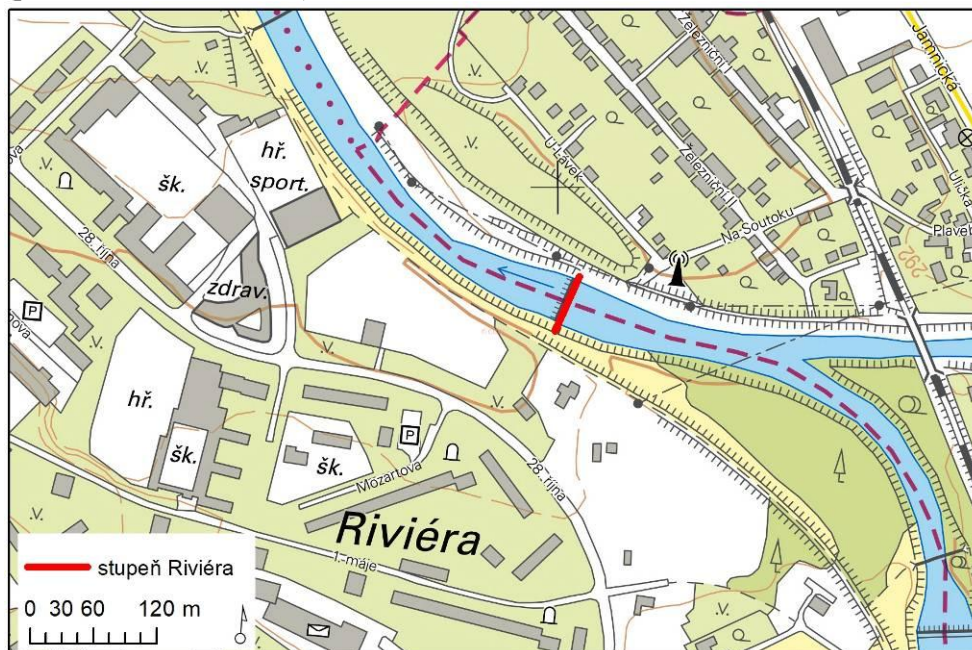
- Varianta A – Zrušení stupně
- Varianta B – Rekonstrukce stupně
- Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu
- Varianta D – Rekonstrukce s úpravami

Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Frýdek-Místek. Zájmové území organizačně spadá do Moravskoslezského kraje. Umístění hodnoceného záměru je patrné z následujících obrázků:

Obr. 1: Orientační mapa polohy záměru, viz červený segment (podkladová data: ČÚZK).

Obr. 2: Bližší zázkes polohy záměru na podkladu základní mapy, viz červený segment (podkladová data: ČÚZK).

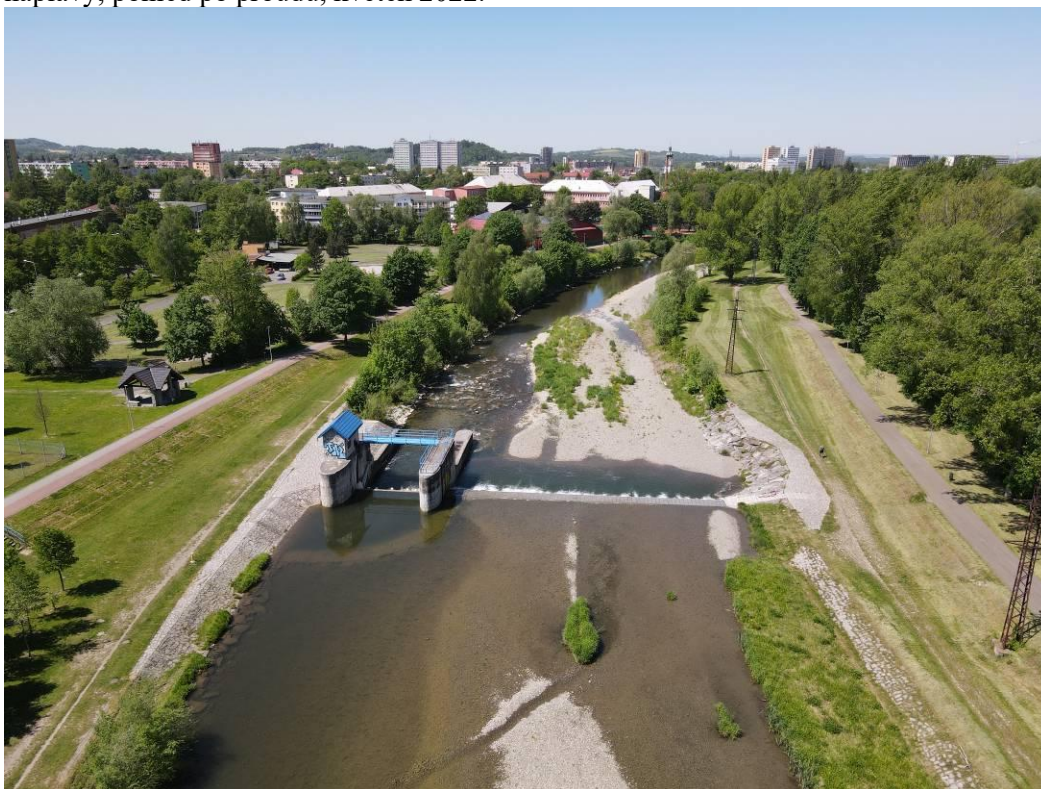
Obr. 3: Situační mapa polohy záměru se zázkesm stupně Riviéra na podkladu leteckého snímku (podkladová data: ČÚZK).

Obr. 4: Aktuální letecký pohled na prostor stávajícího stupně a navazující rozsáhlé šterkové náplavy, pohled proti proudu, květen 2022.

Obr. 5: Aktuální letecký pohled na prostor stávajícího stupně a navazující rozsáhlé šterkové náplavy, pohled po proudu, květen 2022.

2.3 Popis navržených variant záměru

Jak je uvedeno již výše pro realizaci záměru bylo zvažováno variantní řešení, jež obsahuje následující varianty záměru:

- Varianta 0 – Zachování výchozího stavu
- Varianta A – Zrušení stupně
- Varianta B – Rekonstrukce stupně
- Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu
- Varianta D – Rekonstrukce s úpravami

Všechny navržené varianty, tj. varianty 0-D, jsou součástí tohoto hodnocení. Základní popis technického řešení jednotlivých variant je uveden níže v kap. 2.4.

2.4 Popis technického a technologického řešení záměru

Následující popis hodnoceného záměru vychází z dokumentu Hodnocení variant technického řešení záměru a dalších doplňujících podkladů zaslaných zadavatelem hodnocení (viz AQUATIS 2021-2022).

Varianta 0 – Zachování výchozího stavu

Realizace nulové varianty nepřináší změnu současného stavu stupně Riviéra. Na stupni by nebyly prováděny žádné úpravy a byl by zachován stávající nevyhovující stav.

Varianta A – Zrušení stupně bez náhrady

Při realizaci této varianty by došlo k demolici stávajícího stupně blíže nespecifikovaným způsobem. Odstranění stupně bez náhrady (Varianta A) by vyvolalo významné změny podélného sklonu a to na průměrných 0,46%. Zvýšený spád by podstatně změnil charakteristiky proudění, což by narušilo současný víceméně rovnovážný stav. Významné zvýšení rychlosti proudu za povodňových průtoků by v poměrně dlouhém úseku Ostravice proti proudu i v koncovém úseku Morávky a na jejich soutoku vedlo k destabilizaci dna, postupná dnová eroze a zahlubování koryta by vedly k obnažení založení opevňovacích prvků (zejm. zapuštěných patek). U nich by došlo během povodně k destrukci s přímým ohrožením berem a zejména navazujících říčních hrází. Aby se odstranilo riziko kolapsu prvků PPO muselo by opevnění koryt být zcela rekonstruováno tak, aby byly odolnější (a tedy i masivnější) než v současné době. Došlo by dále k ohrožení založení přemostění a vedení inženýrských sítí křížících vodní tok, které by musely být rekonstruovány. Zpětnou erozí by rovněž došlo k ohrožení vodních děl, včetně významného vodního díla - Staroměstského stupně, který je situován na Ostravici nad soutokem s Morávkou a byl zrekonstruován v roce 2018. Veškeré vyvolané změny by musely být kompenzovány rozsáhlými technickými zásahy jak na řece Ostravici, tak na Morávce, které by měly charakter liniových staveb, jejich minimální délka by překročila 1 000 m.

Varianta B – Rekonstrukce stupně

Rekonstrukce stupně by spočívala v náhradě nevyhovující konstrukce jezu konstrukcí novou, navrženou s důrazem na dodržení parametrů PPO, stabilitu a odolnost za povodní, architektonické ztvárnění, humanizaci blízkého okolí a na zajištění bezpečného přístupu k vodě. Nově navržený stupeň by byl doplněn rybím přechodem.

Výchozí parametry rybího přechodu (dále RP):

- šířka: 3,50 m;
- délka spádové části/sklon: 32,75 m/1:20;
- celková délka: 43,75 m.

RP byl navržen pro charakteristické průtoky v rozhodujícím období pro migraci (duben - květen a říjen):

- průměrný průtok za měsíce duben a květen $Q = 4,000 \text{ m}^3/\text{s}$;
- průměrný průtok za měsíc říjen $Q = 3,350 \text{ m}^3/\text{s}$.

Problémem této navržené varianty je to, že rybí přechod je optimalizovaný pro jiné druhy ryb a pro vranku není atraktivní. Nástup do přechodu nastává po překonání poměrně hluboké zóny (vývar) bez dnového substrátu, což je pro vranku nevhodné.

Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu

Rekonstrukce stupně by spočívala v náhradě nevyhovující konstrukce stupně balvanitým skluzem. Jelikož je záměr situován do části ohrázeného koryta Ostravice s koncentrovaným průtokem, je nutné dosáhnout tlumení energie vody pod stupněm s využitím vysoké drsnosti uložených balvanů. Pro specifický průtok přesahující $10 \text{ m}^3/\text{s}$ by musely být použity kameny o velikosti 1 až 2 metry, jejichž hmotnost by překročila 2 tuny.

Snížení specifického zatížení stupně a možnost použití menších balvanů o velikosti 0,6-0,8 m, jež by byly usazeny do šterku, je možné pouze za předpokladu výrazného rozšíření průtočného profilu, což však v koridoru v zástavbě sevřeném ochrannými hrázemi (stupeň Riviéra) není možné.

Požadavky na extrémní odolnost balvanitého skluzu pro návrhový průtok (při daném specifickém zatížení vede na extrémní velikosti balvanů) a požadavky na vhodné podmínky pro migraci vranky obecné (vhodná hloubka, přiměřená rychlost proudu a zejména šterkovitý dnový substrát) jsou u takového objektu obtížně slučitelné s nějakým udržitelným technickým řešením. Samotný návrh by musel obsahovat vytvoření speciálního koridoru s příznivými proudovými poměry, kde by se zohlednila i rozkolísanost průtoků.

Varianta D – Rekonstrukce stupně s úpravami

Tato varianta vznikla úpravou varianty B. Záměr sestává z šesti stavebních objektů a dalších dílčích stavebních objektů (viz přehled níže).

SO 01 Spádový stupeň

SO 01.1 Spádový stupeň a vývar

SO 01.2 Opevnění břehů – opevnění částí břehů, které nejsou v současné době opevněny.

SO 01.3 Brod a opevnění dna za vývarem

SO 02 Rybí přechod

SO 03 Bourací práce

SO 04 Obslužné komunikace

SO 04.1 Obslužné komunikace trvalé

SO 04.2 Obslužné komunikace dočasné

SO 05 Stavební jímka

SO 05.1 Stavební jímka – I. etapa

SO 05.2 Stavební jímka – II. etapa

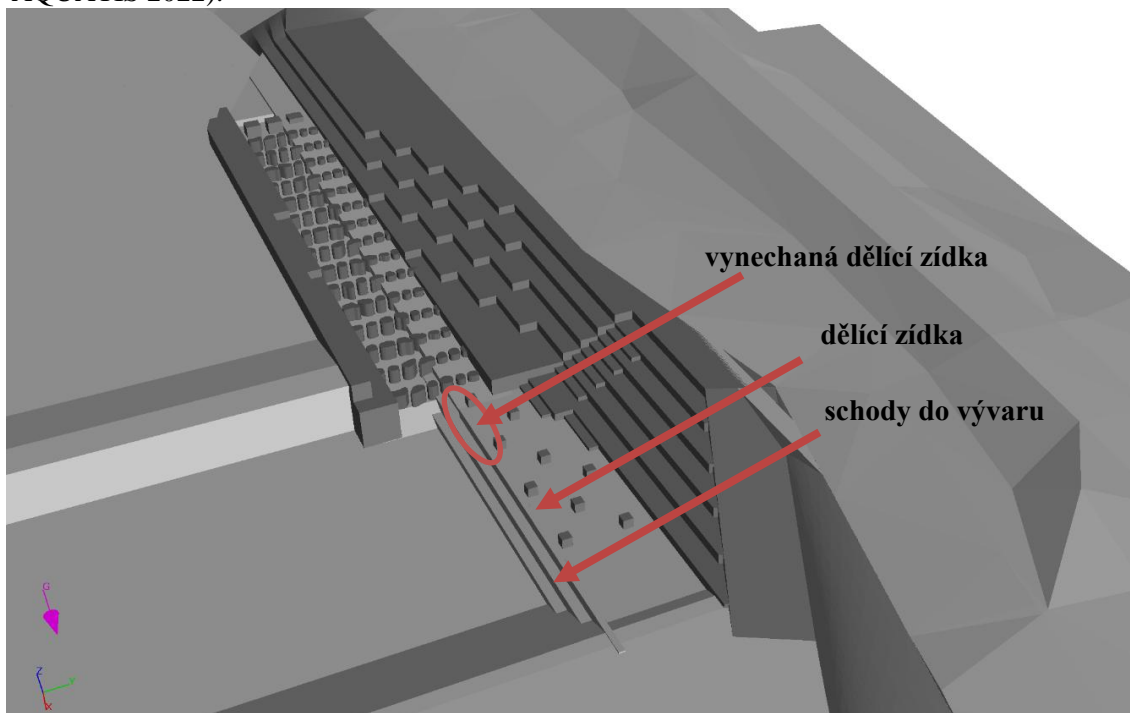
SO 06 Opevnění pravého břehu – cca 138,5 m

Zvýšená pozornost při úpravách projektové dokumentace (původní varianty B) byla věnována zejména technickému řešení rybího přechodu (RP). Původní návrh RP byl

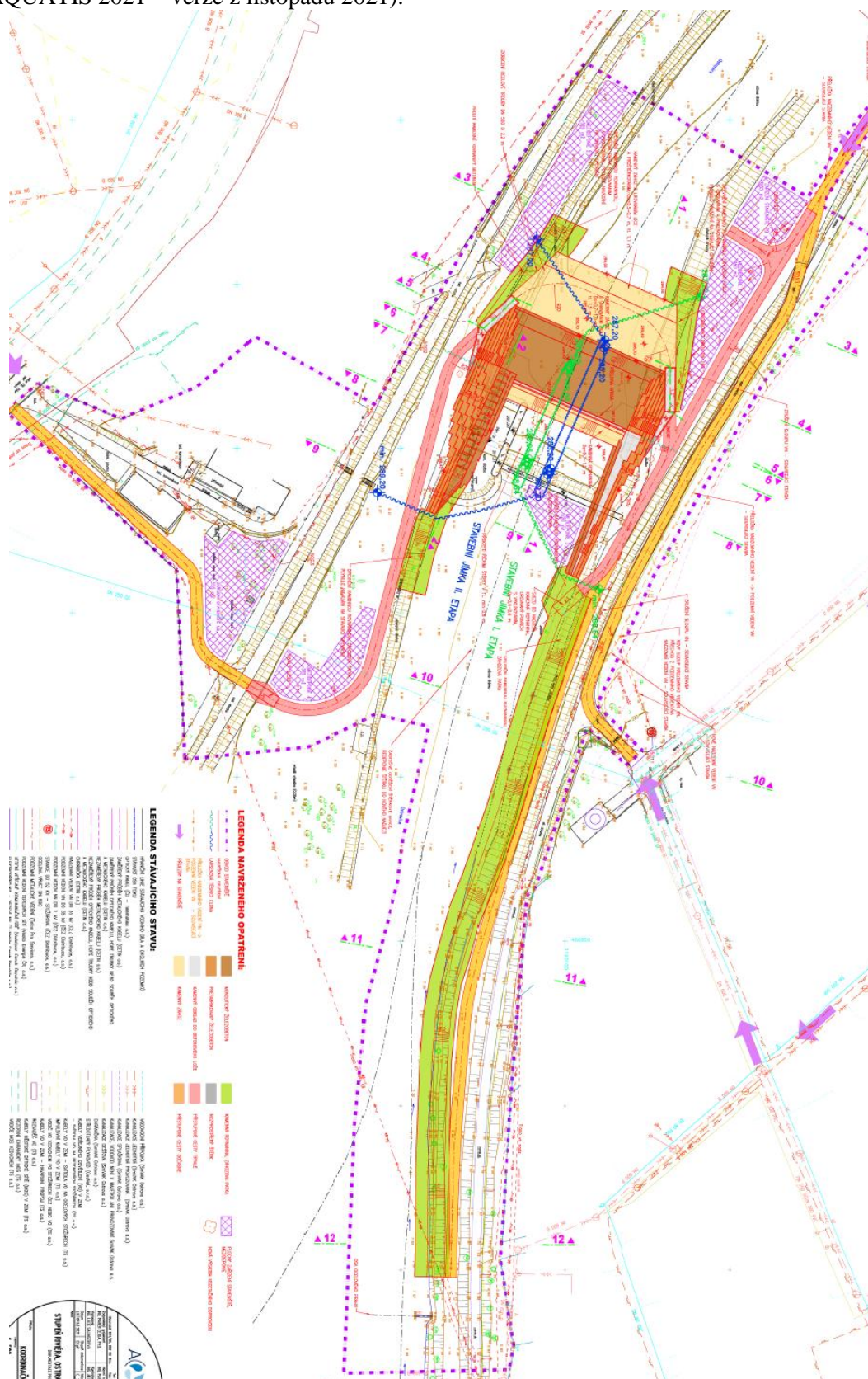
přepřacován při zachování architektonického záměru z varianty B tak, aby byly zajištěny podmínky pro migraci vranky.

- RP se oproti variantě B rozšíří o 1,50 m na úkor přelivu; šířka navrženého RP bude 5,00 m;
- Návrhový průtok zůstane zachován (přesněji např. pro průměrný průtok za měsíce duben a květen původně $Q = 4,000 \text{ m}^3/\text{s}$ by došlo k velmi malému přerozdělení průtoků ve prospěch RP).
- Návrhový spád na jedné přepážce (0,110 m), počet přepážek (15) a délka tůňky (1,80 m) jsou obdobné jako v původním návrhu RP, rozměry balvanů přepážek jsou odlišně optimalizovány;
- V příčném řezu jsou v RP navrženy dvě úrovně dna:
 - v části optimalizované pro vranku o šířce 2,00 m je navržena minimální hloubka 0,20 m, standardně cca 0,3 m celková šířka přepážek v této části je 0,39 m; část RP pro vranku je navržena při LB zdi;
 - v části optimalizované pro ryby pstruhového pásma o šířce 3,00 m je navržena minimální hloubka 0,65 m (stejná jako u původního návrhu); celková šířka přepážek v této části je 0,58 m;
 - na rozhraní mezi částmi v místě přepážek je vždy uvažováno s umístěním dodatečných kamenných prvků;
 - dno části pro vranku bude upraveno tak, aby mělo povahu dnového substrátu vhodné zrnitosti.
- úprava části vývaru navazující na část RP pro vranku se rovněž upraví jako biotop atraktivní pro vranku:
 - dno upravené části vývaru se provede ve sklonu 1,0 ‰, cca 0,25 m pod prahem vývaru;
- práh vývaru v šířce upravené části vývaru bude snížen a obdobně bude upravena i navazující stabilizace, tím bude vytvořen proud vycházející z části RP upraveného pro vranku, přes upravenou část vývaru až za vývar.
 - ve dně budou umístěny solitérní betonové kvádry o hraně 0,50 m pro zajištění lepší disipace energie při povodňových průtocích, v běžných poměrech budou vytvářet proudový stín a mohou poskytnout místo odpočinku pro vranku při migraci;
 - na rozmezí mělké a hluboké části vývaru bude navržena dělicí zídka kopírující úroveň hladiny (výška 0,30 m nade dnem mělké části; v části u vstupu do RP z vývaru je zídka přerušena a je zajištěno propojení hlubší zóny pro pstruhovité druhy s prostorem úpravy pro vranku;
 - dno části vývaru s úpravou pro vranku bude upraveno tak, aby mělo povahu dnového substrátu vhodné zrnitosti.
 - za dělicí zídou směrem do vývaru se proveden schodovitá úprava na dno vývaru o délce i výšce 0,50 m, ve shodě s původní koncepcí zajišťující přístupnost pro osoby.

Obr. 6: Celková prostorová koncepce úpravy rybího přechodu a navazující části vývaru (zdroj AQUATIS 2022).

Obr. 7: Výřez z koordinačního výkresu záměru ve variantě Rekonstrukce stupně – var. B (AQUATIS 2021 – verze z listopadu 2021).

LEGENDA NAVRŽENÉHO OPATŘENÍ:

	OBVOD STAVENIŠTĚ		MONOLITICKÝ ŽELEZOBETON
	NAVRŽENÁ OPATŘENÍ		PREFABRIKOVANÝ ŽELEZOBETON
	LARSENOVÁ TĚSNICÍ CLONA		KAMENNÝ OBKLAD DO BETONOVÉHO LOŽE
	PŘELOŽKA NADZEMNÍHO VEDENÍ VN -> PODZEMNÍ VEDENÍ VN - SOUVISEJÍCÍ STAVBA		KAMENNÝ ZÁHOZ
	PŘÍJEZDY NA STAVENIŠTĚ		KAMENNÁ ROVNANINA, ZÁHOZOVÁ PATKA
	ROZPROSTŘENÝ ŠTĚRK		PLOCHY ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ, MEZIDEPONIE
	PŘÍSTUPOVÉ CESTY TRVALÉ		NOVÁ VÝSADBA VEGETAČNÍHO DOPROVODU
	PŘÍSTUPOVÉ CESTY DOČASNÉ		

2.5 Předpokládaný termín zahájení realizace a dokončení záměru a doba provozu záměru

V případě realizace záměru lze předpokládat, že jednotlivé varianty záměru by měly různé načasování, nicméně pro všechny varianty záměru platí, že zahájení prací je podmíněno nízkými vodními stavy, které umožní práce v korytě Ostravice či Morávky. Jako časově nejnáročnější se jeví realizace variant B a D, které předpokládají nahrazení stávajícího stupně novou, víceúčelovou stavbou.

Při přestavbě stupně bude provedeno odtěžení části stávajícího dna v nadjezí, vybourání stávající betonové konstrukce pod jezem (odvoz na skládku) a odstranění těžkého kamenného záhozu pod jezem v prostoru pro zaražení štětových stěn. Výstavba bude probíhat po etapách:

- Etapa I – pravá část, cca 1/2 šířky příčného průtočného profilu (mezi pravým břehem a stávajícím jezovým ŽB pilířem)
- Etapa II – levá část, cca 1/2 šířky příčného průtočného profilu (mezi levým břehem a stávajícím jezovým ŽB pilířem)
- Etapa III – dobetonování vynechaného dilatačního bloku tělesa stupně a vnitřní vystrojení rybiho přechodu

2.6 Údaje o vstupech záměru

Záměr nevyvolává požadavek záboru ZPF ani PUPFL. Realizací záměru ve všech variantách (mimo nulovou variantu) lze očekávat zásahy do náletových dřevin v okolí stávajícího stupně. Vzrostlé dřeviny nebudou dotčeny. Tento vstup je kompenzován navrženou výsadbou dvou dřevin na každém břehu Ostravice.

Ostatní vstupy nejsou v současnosti k dispozici.

2.7 Údaje o výstupech záměru

Hodnocený záměr ani v jedné z navržených variant nebude při provozu zdrojem odpadů ani emisí. Produkce odpadů se předpokládá pouze ve fázi výstavby stavebních objektů. S veškerým odpadním materiálem, který při stavbě vznikne, je nutné nakládat v souladu s ustanoveními zák. 185/2001 Sb. o odpadech, vyhl. MŽP 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů a vyhl. MŽP 383/2001 Sb. o podrobnostech o nakládání s odpady. Veškeré odpady budou přechodně shromažďovány v odpovídajících shromažďovacích prostředcích nebo na určených místech (zabezpečených plochách), odděleně podle kategorií a druhů, pouze v zařízeních k tomu určených.

Při realizaci stavby nelze vyloučit vznik přebytku výkopku, či přebytku odtěženého stěrku, které je žádoucí použít k případným úpravám břehů či během stavby.

Ostatní výstupy nejsou v současnosti k dispozici.

2.8 Kopie stanoviska orgánu ochrany přírody podle §45i odst. 1 zákona, kterým nebyl vyloučen významný vliv záměru

Vliv hodnoceného záměru na lokality soustavy Natura 2000 nebyl vyloučen na základě stanoviska orgánu ochrany přírody – Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dle §45i ZOPK ze dne 28. 12. 2021, č.j. MSK 147772/2021. Níže je přiložena kopie uvedeného stanoviska. Z uvedeného stanoviska vyplývá, že orgán ochrany přírody nevyločil významný vliv realizace záměru na předmět ochrany a celistvost EVL Řeka Ostravice. Konkrétně je poukazováno na možný vliv realizace záměru na předmět ochrany EVL – vranku obecnou (*Cottus gobio*) a možný rozpor záměru s platnými SDO pro evropsky významnou lokalitu Řeka Ostravice.

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 117, 702 18 Ostrava

Věš dopis zn.:

Ze dne:

Čj.: MSK 147772/2021

Sp. zn.: ŽPZ/27456/2021/Mac

204. V5 N

Vyřizuje: Mgr. Tereza Macurová

Telefon: 595 622 766

Fax: 595 622 126

E-mail: posta@misk.cz

Datum: 28. 12. 2021

AQUATIS a.s.

Botanická 834/56

602 00 Brno

„Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ - stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad Moravskosleského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále „krajský úřad“), příslušný podle § 77a odst. 4 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o ochraně přírody a krajiny“), obdržel dne 29. 11. 2021 žádost právnické osoby státního podniku Povodí Odry, IČO: 70890021 se sídlem Varenská 3101/49, 702 00 Moravská Ostrava (dále jen „žadatel“), zastoupené právnickou osobou AQUATIS a.s., IČO: 46347526, se sídlem Botanická 834/56, 602 00 Brno o stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny k záměru „**Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897**“ v k. ú. Frýdek, Místek a Staré Město u Frýdku-Místku.

Krajský úřad posouzením žádosti podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny dospěl k závěru, že záměr „**Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897**“, může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 29. 11. 2021 žádost žadatele o stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny z hlediska posouzení vlivů na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti k záměru „**Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897**“ realizovaný v k. ú. Frýdek, Místek a Staré Město u Frýdku-Místku.

Předmětem záměru je vybudování nového spádového stupně Riviéra v profilu níže po toku, ve vzdálenosti cca 24 m od stávajícího stupně. Současný spádový stupeň Riviéra leží na řece Ostravici v jejím říčním kilometru 25,115, tj. cca 250 m pod soutokem Ostravice s Morávkou, v intravilánu města Frýdek-Místek. Spádový stupeň leží v katastru Starého Města u Frýdku – Místku od osy koryta k pravému břehu a v katastru Místku k levému břehu. Podél řeky Ostravice jsou po obou březích vybudovány ochranné hráze.

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: Bx6Bxad Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

Elektronický podpis: 28.12.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Tereza Macurová
Vydal : Právnická osoba s.r.l. C.
Platnost do : 5.9.2024 (07:42:25-000) +02:00

Klasifikace informací: Neveřejné

Záměrem budou dotčeny pozemky parc. č. 3180, 3170/3, 3171/3, 3171/6, 3171/7, 3181/2, 3181/3, 3181/53 v k. ú. Frýdek, pozemky parc. č. 3492/2, 3492/3, 3492/4, 3492/5, 3492/6, 3492/7, 3492/8, 3492/9, 3493/1, 3493/2, 3493/5, 3493/7, 5232/1, 5232/5, 5232/6 v k. ú. Místek a pozemky parc. č. 2594/1, 7646/1, 7646/2, 7647/1, 7647/5, 7652/8 v k. ú. Staré Město u Frýdku-Místku.

Krajský úřad v rámci posouzení vycházel z podkladů předložených žadatelem, tedy z „Dokumentace k žádosti o vydání společného povolení“ zpracované právnickou osobou Aquatis a.s., z „Biologického průzkumu území a hodnocení záměru rekonstrukce stupně Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ zpracované Mgr. Radimem Kočvarou, v září 2021 (dále jen „biologický průzkum“), z „Předběžného posouzení technických parametrů rybiho přechodu v rámci stavby Stupeň Riviéra, Ostravice, km 25,115, stavba č. 5897“ z hlediska biologického a ekologického zpracované autorizovanou osobou doc. RNDr. Bohumírem Lojkáskem, Csc., Korunní 74, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory, v prosinci 2021 (dále jen „odborné stanovisko“) a Souhrnu doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Řeka Ostravice CZ0813462 (dále jen „SDO“) zpracovaných AOPK ČR, Regionálním pracovištěm SCHKO Poodří dne 27. 5. 2020, zveřejněných na stránkách <https://drusop.nature.cz/portal/>.

Předmětem záměru je vybudování nového spádového stupně Riviéra, který je situován v evropsky významné lokalitě řeka Ostravice, kód lokality CZ0813462 (dále jen „EVL řeka Ostravice“). Předmětem ochrany EVL Řeka Ostravice jsou přírodní stanoviště: „3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů“, „3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*)“ a druh: wranka obecná (*Cottus gobio*).

Z předložených podkladů vyplývá, konkrétně z přílohy č. 3 (Souhrnná technická zpráva, dále jen „STZ“), že stávající těleso stupně je nyní ve špatném stavebně technickém stavu. V současnosti má stávající stupeň pouze významnou stabilizační funkci podélného sklonu Ostravice, rovněž stabilizuje směrové vedení úpravy toku a také zajišťuje bezpečnost podélných ochranných říčních hrází s vazbou na ochranu proti povodním města. Hlavním účelem rekonstrukce stupně Riviéra má být dle žadatele bezpečné navedení a převádění velkých vod Ostravice a Morávky městskou tratí. Dále žadatel uvádí, že bude novým spádovým stupněm výrazně zlepšena migrační propustnost řeky Ostravice pro vodní organismy, a to prostřednictvím rybiho přechodu situovaného podél levého břehu. Rovněž mají být zlepšeny plavební podmínky pro vodáky, kdy bude pravý břeh nad stupněm upraven jako výstupní místo. Pro přesun lodí do podjezí má být využíván pravobřežní sjezd k brodu. Nová konstrukce spádového stupně má být vybudována níže po toku, ve vzdálenosti cca 24 m pod stávajícím stupněm a má nahradit stávající stupeň. Při návrhu nového stupně byl brán zřetel na zajištění bezpečného přístupu k vodě, jelikož se předpokládá využití stupně ke krátkodobému oddechu občanů. Dále byl velký důraz kladen na architektonické ztvárnění a humanizaci blízkého okolí.

Architektonické řešení je založeno na využití prefabrikovaných železobetonových kvádrů vytvářející schodovitě uspořádání celého prostoru. Řešení je charakteristické možností přístupu do všech prostor stupně, vč. dělicího pilíře mezi stupněm a rybochodem i k rybochodu po celé jeho délce. Stupně jsou šířky 1,0 m a výšky 0,5 m. V přístupových liniích jsou doplněny o poloviční kvádry šířky 0,5 m a výšky 0,25 m. Dělicí pilíř rybochodu je s ohledem na jeho namáhání vytvořen jako monolitická železobetonová konstrukce s pohledovými prvky kopírujícími vizuálně prefabrikáty. Součástí architektonického návrhu je i výsadba jednoho stromu na každém břehu v blízkosti prostoru s informační tabulí a záchrannou podkovou.

Dle STZ jsou navrhované parametry spádového stupně následující: délka přelivné hrany 37,5 m (pouze přeliv bez rybiho přechodu); šířka průtočného profilu 45 m (včetně rybiho přechodu); délka vývaru 16,1 m a hloubka

2/5

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: Bnšbvd Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejně

vývaru 1,3 m. Opevnění břehů z kamenné rovnaniny má v celkové délce činit 120,9 m. Dále má být zkonstruován brod a opevnění dna za vývarem v celkové délce 20 m se sklonem 4 %. Délka rybiho přechodu má činit 43,75 m, šířka 3,5 m a spád 5 %, návrhový průtok je v STZ uváděn odlišně: na str. 15 je uvedeno 0,486 m³/s a na str. 26 je uveden průtok cca 3,35 – 4 m³/s. Navrhovaný počet přepážek v rybím přechodu je 15 s tloušťkou 0,4 m a délkou tůňky 1,8 m, osová vzdálenost přepážek má činit 2,20 m. Dle odborného stanoviska je navržena úprava přechodového náběhu na vstupu do rybiho přechodu ve vývaru stupně tak, aby byly do podkladního betonu osazeny říční kameny na štět a částečně tak byl simulován charakter říčního dna. Odborným stanoviskem je taktéž navrženo, aby byla mírně naddimenzována zrnitost substrátu a zabezpečena vyšší stabilita před vyplavováním a obnažením podkladního betonu.

Z biologického průzkumu vyplývá, že v zájmovém území byly nalezeny zvláště chráněné druhy: třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*), rak říční (*Astacus astacus*), mihule potoční (*Lampetra planeri*), střívle potoční (*Phoxinus phoxinus*), vranka obecná (*Cottus gobio*) a vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*). Zpracovatel biologického průzkumu dále uvádí (cit): „z ryb byla v území zjištěna druhově i věkově bohatá populace. Aktuálně byl potvrzen výskyt 10 druhů ryb, přičemž výskyt některých dalších druhů nelze vyloučit (při migraci, náhodný výskyt, často i splavování z vyšších úseků). Prokázán byl výskyt druhů jako plotice obecná *Rutilus rutilus*, jelec tloušť *Squalius cephalus*, střívle potoční *Phoxinus phoxinus* – O, VU, parma obecná *Barbus barbus* – NT, V, ouklej obecná *Alburnus alburnus*, mřenka mramorovaná *Barbatula barbatula*, pstruh obecný *Salmo trutta*, pstruh duhový *Oncorhynchus mykiss*, lipan podhorní *Thymallus thymallus* – VU, ojediněle také střevlička východní *Pseudorasbora parva*. Vranka obecná *Cottus gobio* – O, NT, II nebyla aktuálně potvrzena, nicméně její výskyt byl potvrzen v předešlých letech výše i níže po toku, jejich výskyt a dotčení jednotlivých jedinců při slovu ryb se tak očekává. Stejná situace je v případě wranky pruhoploutvé *Cottus poecilopus* – O, NT. Která je často splavována z vyšších úseků toku. Zejména v případě wranky pruhoploutvé jsou známy bohaté populace zejména ve vyšších částech Ostravice“.

V místě plánovaného záměru se nachází **EVL řeka Ostravice** vymezena mj. k ochraně wranky obecné (*Cottus gobio*). V SDO v popisu optimálního způsobu péče o předměty ochrany je v případě wranky obecné uvedeno, cit.: „...Vranka je v rámci EVL migračně limitována příčnými překážkami, což znemožňuje protiproudovou migraci druhu, která je nezbytná pro dlouhodobé přežívání wranky v toku Ostravice a propojení populací. Vranka je v území také limitována a ohrožena nevhodnými úpravami toku na příčném a podélném profilu. Mezi dlouhodobá opatření na ochranu populace wranky obecné na území EVL Řeka Ostravice je nezbytné nutné dodržovat následující opatření: Na toku Ostravice **nebudovat žádné příčné překážky ztěžující migraci wranky**. Stávající objekty představující nepřekonatelné migrační bariéry je nezbytné nutné přebudovat tak, aby byly tyto bariéry odstraněny. Jde o devět jezů v ř. km 18,645 (Stolbergův), 21,605 (Sviadnov), 22,605 (Válkovský), 25,115 (Riviéra), 25,650 (Staroměstský), 31,495 (Hodoňovice), 32,970 (Pržno), 33,600 a 34,030 (pod Lubenskou lávkou) a dřevěný spádový stupeň (práh) v ř. km 24,670 (kilometráž dle dokumentace Povodí Odry s.p.). **Optimálním řešením je přebudovat jednotlivé objekty na kamenité skluzy s pozvolným sklonem umožňující protiproudovou migraci wranky obecné.** Alternativou je realizace rybích přechodů, které **svými parametry budou odpovídat a vyhovovat migračním schopnostem wranky obecné.** U jezu Pržno v ř. km 32,970 je sice už dnes vybudován rybí přechod, přesto je tato stavba pro wranku migračně neprostupná (rybí přechod je strmý s mělkou vodou). Tento rybí přechod je tedy potřeba upravit tak, aby byl pro wranku průchozí“... Wranky jsou málo pohyblivé dnové ryby, proto pro ně mohou být tyto zásahy fatální. Zásahy do dna koryta **Ostravice provádět jen ve výjimečných a jasně odůvodněných případech** (např. ohrožení bezpečnosti lidí a majetku), v případě nutnosti stabilizace dna nebo břehů používat přírodě blízké materiály.

3/5

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6fzsd Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejné

SDO taktéž uvádí, jako příčinu mizení vranky z EVL řeky Ostravice ničení obývaného biotopu. Změny morfologie koryta technickými úpravami (likvidace různorodých stanovišť, dláždění dna, hrazení toků, těžba kamenitého a štěrkového substrátu) zapříčiňují ztrátu vhodných podmínek pro život tohoto druhu, cit.: „**Závažným problémem je přerušení migračních možností stavbou migračních bariér bez plně funkčních rybích přechodů (jezy a jiná zařízení pro odběry vody, malé vodní elektrárny apod.). Takto fragmentovaná populace je náchylnější k vyhynutí, ať už z důvodu malé genetické variability a následně snížené životaschopnosti a problémů s rozmnožováním, nebo z důvodů vyššího rizika vyhynutí například v nezvykle suchém roce, kvůli jednorázovému znečištění a jiným náhodným disturbancím. Nad bariérami se navíc tvoří nevhodné rozlehlé stojaté plochy, pro vranku neobyvatelné a obtížné nebo zcela neprůchozí (mj. kvůli přítomným predátorům) ...Významné je zprůchodnění vybraných migračně neprostopných příčných staveb na tocích, prioritou mají stavby, které umožní propojení většího území a/nebo více zvětší početnost subpopulace s volnou možností migrací. Potřebné je také nezasahovat do toku v období rozmnožování a vývoje vrának. Je nutné uchovat tok v klidu (bez rušení lovením ryb procházením toku) v průběhu března a dubna, kdy dochází k rozmnožování a vývoji raných stadií vrának (i při rybářském hospodaření). Je-li část lokality poškozena nevhodnými úpravami, je třeba tyto uvádět do přírodně bližšího stavu (především tvorbou rozmanitého dnového substrátu s převahou omlětých kamenů a štěrku)...**“

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým štěrkovým nebo štěrkopískovým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost ukazuje na vysokou kvalitu toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se benthickými živočichy. Tření se odehrává na konci března a v dubnu, o jikry nakladené pod větší kameny pečuje samec. Vranka obecná žije maximálně osm let a dorůstá velikosti do 15 cm. Vranka je velmi citlivá na znečištění toků a dostatek kyslíku ve vodě, proto ji ohrožuje znečištění vody. Cílový stav předmětu ochrany je dle SDO stanoven na alespoň 100 jedinců na 1 ha toku.

Obecně je vranka obecná považována za sedentární druh. Trvale se zdržuje na dně v úkrytech a mezi kameny a štěrkem. Vranka preferuje členité prostředí dna vodního toku tvořené štěrkem a valouny, kde může najít potřebné úkryty a proudové stíny. Menší jedinci nejsou ochotni překonávat místa s rychlostí proudu nad 0,40 m/s. Je to benthický druh pohybující se po dně, resp. při dně a nevyhledává vodní sloupec. Zdržuje se v úkrytech, aktivní je v nočním období. Schopnost plavání u vranky je všeobecně pokládána za omezenou. Podle dostupných informací (Utzinger et al. 1998) jsou pro vranku nepřekonatelné překážky s výškou 18 – 20 cm, při pohybu proti proudu. Významnou podmínkou pro migraci vranky je především zdrsnění dna kameny a balvany, které umožňují existenci a výběr migrační trasy s výrazně nižšími rychlostmi proudění. Vranka obecná využívá pouze některé typy rybích přechodů – zejména typu bypass, který připomíná podmínky přirozeného toku s proudivým charakterem a peřejemi, jako trvale stanoviště.

Krajský úřad je toho názoru, že záměr výstavby nového spádového stupně je **nutné projektovat s ohledem na existenci výše uvedené lokality soustavy NATURA 2000**, resp. s ohledem na nároky předmětů ochrany této lokality tak, aby bylo zajištěno její zachování v příznivém stavu i do budoucna. Obecně lze konstatovat, že výstavba nového stupně s takto navíženými parametry je v rozporu s SDO. Navržený rybí přechod umožní migraci většiny přítomné ichtyofauny, nicméně každý rybí přechod je svým způsobem selektivní s ohledem na limitující druhovou a velikostní migrační výkonnost a v daném případě je pro cílový druh EVL řeka Ostravice, vranku obecnou, nepřekonatelný.

Vzhledem k biologickým a ekologickým nárokům vranky obecné, a s ohledem na vše uvedené krajský úřad usoudil, že v důsledku výstavby nového spádového stupně Riviéra dojde k významnému ovlivnění podélné

4/5

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bvad Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejně

Čj.: MSK 147772/2021

Sp. zn.: ŽPZ/27456/2021/Mac

konektivity a znemožnění migrace vranky obecné. Předložený záměr tak negativním způsobem ovlivňuje předmět ochrany, a proto krajský úřad rozhodl, že předložený záměr **může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předměty ochrany nebo celistvosti evropsky významných lokalit, nebo ptačích oblastí.**

Krajský úřad při posouzení vycházel z národního seznamu evropsky významných lokalit, který je stanoven nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit ve znění pozdějších předpisů z nařízení vlády, kterými jsou ve smyslu § 45e zákona o ochraně přírody a krajiny stanoveny ptačí oblasti.

Poučení

Toto stanovisko nenahrazuje jiná správní opatření a rozhodnutí, která se k posuzovanému záměru vydávají podle zvláštních předpisů.

Ing. Monika Ryšková
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Lenkou Peichlovou
oddělení ochrany přírody a zemědělství

5/5

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: Bx6bvad Č. účtu: 1650676349/0800

Zavedli jsme systémy řízení
kvality, environmentu
a bezpečnosti informací

www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejné

3. Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro zpracování posouzení vlivů záměru a výčet použitých zdrojů

Z hlediska hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy Natura 2000 byla jako základní a hlavní podklad pro hodnocení použita základní dokumentace k záměru zaslaná zadavatelem hodnocení, zejména hodnocení jednotlivých variant záměru (viz AQUATIS 2021-2022). Záměr byl předložen variantně a proto je variantní i posouzení vlivu na lokality soustavy Natura 2000. Pro samotné naturové hodnocení jsou relevantní konkrétní dílčí stavební objekty a stavební aktivity, jež mohou potenciálně ovlivnit území EVL Řeka Ostravice, resp. její předměty ochrany.

Dále byly pro zpracování předloženého naturového hodnocení využity následující informační zdroje (seřazeno abecedně):

- AOPK ČR (2019): Komplexní přístup k ochraně fauny terestrických ekosystémů před fragmentací krajiny v ČR. Číslo projektu: EHP-CZ02-OV-1-028-2015. <http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/ehp-fondy/ehp-40-fragmentace-krajiny/>
- AOPK ČR (2021): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Řeka Ostravice, CZ0813462, 21 s.
- AOPK ČR (2022a): Vrstva mapování biotopů. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2022-05].
- AOPK ČR (2022b): Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2022-05].
- AQUATIS a.s. (2021): Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897 – 3D hydrodynamický model rybochodu, Červenec 2021.
- AQUATIS a.s. (2021): Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897 – Dokumentace k žádosti o vydání společného povolení, textová+grafická část, listopad 2021.
- AQUATIS a.s. (2022): Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897 – Vyhodnocení zvažovaných variant technického řešení, březen 2022.
- Banaš M. (2012): Některé praktické zkušenosti s procesem hodnocení vlivu územních plánů obcí na evropsky významné lokality a ptačí oblasti z pohledu hodnotitele. EIA-IPPC-SEA, 17/4: 5-7.
- Bernotat D. (2007): Practical experience of appropriate assessment in Germany. Bundesamt für Naturschutz, Presentation at – a workshop: „European Exchange of Experience on the Assessment of Plans and Projects Significantly Affecting Natura 2000 Sites According to Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive (92/43/EEC), 29.-30.3.2007, Berlin.
- Háková, A., Klaudisová, A., Sádlo J. (eds.) (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta XII, 8/2004. MŽP ČR.2
- Chytrý M et al. (2010): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, 307 s.
- Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.
- Kolektiv (2001a): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- Kočvara R. (2021): Biologický průzkum území a hodnocení záměru rekonstrukce stupně Riviéra, Ostravice, km 25,115, stavba č. 5897, Zářící, září 2021.

- Kubát K. et al. (eds.) (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha 928 s.
- Lojkásek B. (2021): Předběžné posouzení parametrů rybního přechodu v rámci stavby „Stupeň Riviéra, Ostravice, km 25,115, stavba č. 5897“ z hlediska biologického a ekologického., Ostrava, Prosinec 2021.
- MŽP (2007): 15. Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP ČR, částka 11, s. 1 – 23.
- MŽP (2011): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Zpracovalo: Občanské sdružení Ametyst, pobočka Prusiny pro MŽP, 97 s.
- MŽP (2018): Metodický pokyn. Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, aktualizace 2018. Věstník MŽP, ročník XXVIII, listopad 2018, částka 8, s. 1-62.
- MŽP (2021a): Doporučení MŽP, ODOIMZ ohledně problematiky kumulativních vlivů při posuzování vlivů záměrů a koncepcí na předmět ochrany evropsky významné lokality Šumava podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (č.j. MZP/2021/630/521 ze dne 9. 3. 2021).
- MŽP (2021b): Informace o aktualizaci ekologických informací ve Standardních Datových Formulářích lokali soustavy Natura 2000 v roce 2020 (č.j. MZP/2021/630/1273 ze dne 11. 6. 2021).
- MŽP (2021c): Problematika kumulativních vlivů při posuzování významnosti vlivů záměrů a koncepcí na předmět ochrany a celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí podle § 45i zákona č. 117/1992 Sb. (č.j. MZP/2021/630/1274 ze dne 11. 6. 2021).
- Neuhäuslová Z et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha, 341 s.
- Polák P, Saxa A (eds). (2005): Prazivný stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- Pruner L., Míka P. (1996): Klapalekiana. Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny, 1996, č. 32, s. 1–115.
- Směrnice o ptácích 79/409/EHS
- Směrnice o stanovištích 92/43/EHS
- Utzinger J., Roth Ch., Petr A. (1998): Effects of environmental parameters on the distribution of bullhead *Cottus gobio* with particular consideration of the effects of obstructions. *Journal of Applied Ecology*. 35: 882-892.
- Vyhláška č. 142/2018 Sb.
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů

Byly použity také následující internetové zdroje: <http://www.natura2000.cz/>, <http://www.mzp.cz>, <http://www.cenia.cz>, <http://www.biomonitring.cz>, <http://www.nature.cz>

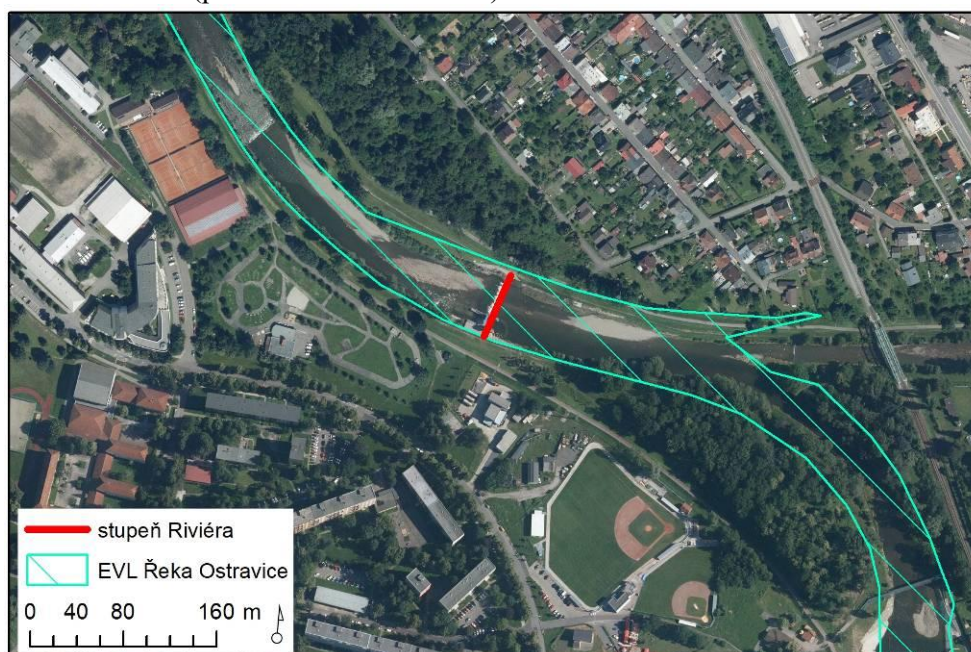
Pro provedení posouzení záměru byly uvedené podklady dostatečné.

4. Identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, jejich charakteristika a zdůvodnění jejich výběru

Zamýšlený záměr – vodní stupeň na řece Ostravici je navržen do úseku koryta řeky, který je součástí evropsky významné lokality (EVL) Řeka Ostravice. Ovlivnění celistvosti a předmětů ochrany této lokality soustavy Natura 2000 nebylo vyloučeno na základě výše citovaného stanoviska OOP. Vzhledem k dostatečné vzdálenosti ostatních lokalit soustavy Natura 2000 od navrženého záměru lze konstatovat jejich nulové ovlivnění a nejsou tudíž dále v textu řešeny.

Umístění záměru ve vztahu k lokalitám soustavy Natura 2000 je patrné z následujícího obrázku (Obr. 8)

Obr. 8: Mapa polohy navrženého záměru ve vztahu k lokalitám soustavy Natura 2000 – EVL Řeka Ostravice (podkladová data: ČÚZK).

4.1 Charakteristika evropsky významné lokality Řeka Ostravice a jejího předmětu ochrany

Základní popis EVL Řeka Ostravice

Evropsky významná lokalita Řeka Ostravice (kód: CZ0813462) byla poprvé vyhlášena nařízením vlády ČR č.132/2005 Sb. na ploše 47,7 ha. Naposledy byla EVL vyhlášena nařízením vlády ČR č. 73/2016, která EVL rozšířila na 203,3 ha. Součástí EVL je především

koryto řeky Ostravice v úseku od obce Ostravice po soutok Ostravice s Olešnou, a navazující břehové porosty (viz Obr. 9 níže).

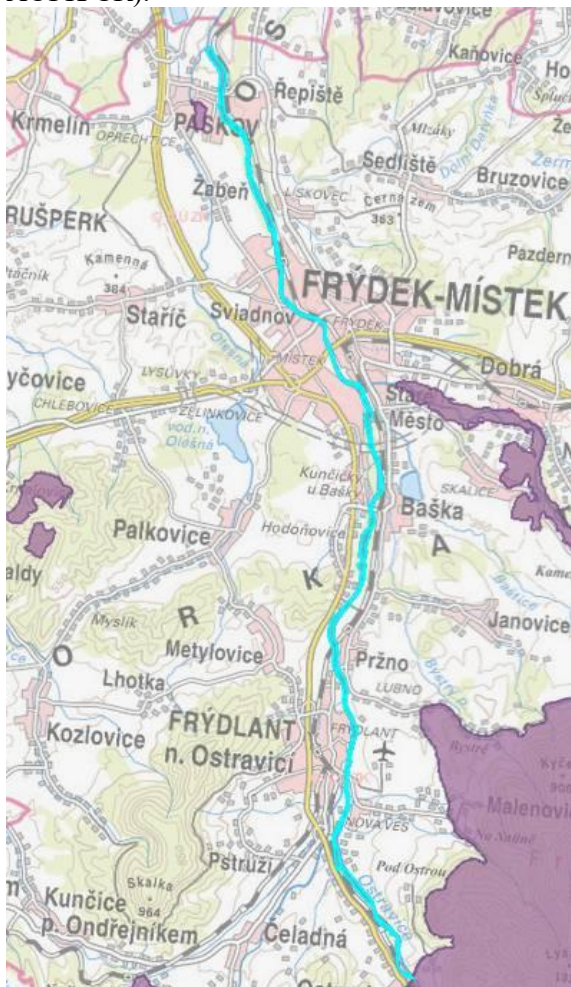
Předmětem ochrany jsou následující přírodní stanoviště a druhy (značka * znamená, že se jedná o prioritní přírodní stanoviště nebo prioritní evropsky významný druh):

3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů

3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*)

vranka obecná (*Cottus gobio*)

Obr. 9: Schematická mapa hranice evropsky významné lokality EVL Řeka Ostravice (zdroj: AOPK ČR).

Navržené variantní řešení záměru realizace nápravných opatření stávajícího stupně na řece Ostravici – Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115 je realizováno v části koryta řeky Ostravice, jež je součástí EVL Řeka Ostravice. Stavební práce v korytě řeky mají proto potenciál generovat významné ovlivnění této EVL. Řeka Ostravice v záměrem dotčeném úseku nabízí vhodné biotopy pro předměty ochrany EVL. Přírodní typy stanovišť 3220 a 3240 vázané na šterkové náplavy se vyskytují v bezprostřední blízkosti zamýšlené realizace záměru. Realizace záměru navíc ovlivní parametry vodního prostředí a zejména z dlouhodobého hlediska migrační prostupnost vodního toku pro vrunku obecnou. Negativní ovlivnění EVL záměrem nelze vzhledem k uvedeným důvodům vyloučit. EVL Řeka Ostravice je proto dále předmětem tohoto hodnocení.

Pro úplnost je třeba dodat, že území EVL Řeka Ostravice prošlo v minulosti výraznými změnami. V průběhu 20. století docházelo k masivní těžbě říčních štěrků, a to především pro stavební účely spojené s rozvojem těžkého průmyslu na Ostravsku. Štěrk se těžil v celém úseku řeky Ostravice hlavně na rozsáhlých lavicích (AOPK ČR 2021).

Zejména v 50. letech 20. století probíhala rozsáhlá regulace řeky, která měla bezesporu negativní vliv na předměty ochrany. Vodohospodářskými úpravami došlo k podstatnému zkrácení toku řeky, k narovnání jejího širokého štěrkonosného koryta, k odstřihnutí a zasypaní meandrů a k ohrazování toku. Dále byly vybudovány příčné překážky, které působily a působí jako protiproudové migrační bariéry (jezy, stupně, mosty, vodní nádrž Šance), a zároveň tyto stavby negativně ovlivňují akumulaci štěrku v toku a ekologické podmínky řeky. Vzhledem k tomu, že správce toku je povinen tyto stavby udržovat v dobrém technickém stavu, je vyvolávána potřeba udržovat průtočný profil, a to hlavně těžbou štěrkových náplavů z koryta řeky a redukcí dřevin. Technické úpravy toku také umožnily zástavbu v blízké údolní nivě řeky, která by zde nemohla za přirozených podmínek vzniknout. Tímto je opět zpětně vyvolávána nutnost technických zásahů na ochranu těchto objektů a sídel v blízkosti řeky. Koryto Ostravice bylo vodohospodářsky stabilizováno úpravami od ústí toku do Odry až po úseky nad údolní nádrží Šance (cca 90 % celkové délky toku) (AOPK ČR 2021).

Z řeky je odebírána voda pro provozy a také jsou zde zaústěny výpustné objekty čistíren odpadních vod (AOPK ČR 2021).

V současnosti stávající rybářské hospodaření (sportovní rybolov – pstruhové revíry Ostravice 2, 3 a 4) nepředstavuje pro vrunku významné riziko. Také přítomnost geograficky nepůvodních druhů jako je pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*) a siven americký (*Salvelinus fontinalis*) populaci vranek neohrožuje ani nenarušuje stabilitu říčního ekosystému. I početnost pstruha obecného potočního není vyšší, než by odpovídalo úživnosti prostředí (AOPK ČR 2021).

Povodí řeky Ostravice je poměrně bohaté na výskyt invazních druhů rostlin, což jistě souvisí s hustým osídlením koncentrovaným podél toku, ale také s ideálními podmínkami pro neofyty v souvislosti s přirozenými disturbančními procesy říčního fenoménu, resp. s antropicky podmíněnými zásahy na toku (úpravy koryta, břehů, hrází). V popředí zájmu stojí zejména ty druhy neofytů, které svým vzrůstem, regenerační schopností a expanzivností obsazují náplavy řek a břehové porosty. Mezi nejagresivnější geograficky nepůvodní druhy patří křídlatky a netýkavka žláznatá, místy na vodou méně ovlivněných lokalitách je souvisle dominantní zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*), ze dřevin se rychle šíří javor jasanolistý (*Acer negundo*), objevuje se i trnovník akát (*Robinia pseudacacia*), topol balzámový (*Populus balsamifera*) a kříženci kanadských topolů (*Populus x canadensis*) (AOPK ČR 2021).

Obr. 10: EVL Řeka Ostravice nad stupněm Riviéra, soutok Morávky a Ostravice, květen 2022.

5. Identifikace předmětů ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, včetně jejich charakteristiky zaměřené na současný stav území, cíle ochrany a zdůvodnění jejich výběru

Na základě provedené analýzy byly v souvislosti s realizací předkládaného záměru identifikovány jako potenciálně dotčené všechny předměty ochrany EVL Řeka Ostravice:

- 3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů
- 3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*)
- vranka obecná (*Cottus gobio*)

3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů:

Jedná se o zapojené, druhově chudé porosty s dominantní třtinou pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*), dosahující výšky až 150 cm. V bylinném patře se mohou s větší pokryvností uplatňovat i devětsil lékařský (*Petasites hybridus*) a d. Kablíkové (*P. kablikianus*), v nižších polohách bývá zastoupena jako dominanta také chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*). V řídkém a nepravidelně vyvinutém keřovém patře je nejčastějším druhem vrba nachová (*Salix purpurea*).

Tento typ přírodního stanoviště osídluje mladé šterkopískové lavice na březích řek a ostrůvky v korytech toků v montánním a submontánním stupni na místech s vhodnými podmínkami pro sedimentaci unášeného materiálu, především při výtoku řek z úzkých údolí s velkým spádem do otevřenější krajiny. Typicky vyvinuté porosty se obvykle nacházejí na vlhkých písčitých okrajích náplavů položených nízko nad vodní hladinou. Při pravidelných jarních záplavách dochází často k destrukci porostů přelavováním a přemístováním šterku. Porosty ustupují při výraznějším zastínění.

Na území EVL Řeka Ostravice se tento přírodní typ stanoviště nachází na ploše 1,47 ha, což představuje cca 0,95 % z celkové rozlohy EVL. Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu dosahoval vynikající hodnoty.

Mezi hlavní formy ohrožení tohoto typu přírodního stanoviště patří: regulace vodních toků vedoucí ke změnám v sedimentačním režimu, protipovodňová opatření spojená s úpravou břehů a koryt toků, úpravy koryt po povodních, eutrofizace (zdroj: AOPK ČR).

Jak vyplývá z provedeného terénního průzkumu a analýzy dat mapování biotopů AOPK ČR typ přírodního stanoviště 3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů (resp. biotop M4.3) se v případě stupně Riviéra nachází v nadjezí i pod jezem níže toku. Přírodní stanoviště 3220 se zde formuje na šterkových náplavech. Při realizaci záměru v aktivních variantních řešeních A-D nelze vyloučit zásahy záměru do předmětných šterkových lavic, jež poskytují ideální biotop pro toto přírodní stanoviště. Některé varianty navrženého záměru mají také potenciál pozměnit vodní režim toku (síla proudění, změny výšky hladiny řeky Ostravice, aj.). Z těchto důvodů **nelze a priori vyloučit negativní ovlivnění** tohoto předmětu ochrany realizací záměru a je mu proto dále **věnována pozornost hodnocení**.

3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix eleagnos*):

Jedná se o pobřežní porosty křovitých vrb dosahující výšky 3 až 5 m. V keřovém patře se uplatňují vrba lýkovcová (*Salix daphnoides*), vrba hlošinovitá (*S. elaeagnos*), v. křehká (*S. fragilis*), v. nachová (*S. purpurea*) a v. trojmužná (*S. triandra*), z dalších dřevin také olše šedá (*Alnus incana*), bříza bělokorá (*Betula pendula*) a topol osika (*Populus tremula*). Jednotka zahrnuje jak sukcesně pokročilejší porosty s dobře vyvinutým keřovým i bylinným patrem, tak mladé, nestabilizované porosty, představující iniciální stadia sukcese křovin na čerstvě vytvořených štěrkových lavicích, které mají jen malou pokrývnost bylinného patra. V bylinném patře se uplatňují vlhkomilné a ruderální druhy z okolní vegetace nebo různé druhy splavené z vyšších poloh.

Tento typ přírodního stanoviště osídluje relativně vyvýšené polohy na mladých i starších štěrkových a štěrkopískových říčních náplavech jak v korytech toků, tak na pobřežních štěrkových lavicích. Oproti štěrkovým náplavům bez keřové vegetace je půdotvorný proces zpravidla pokročilejší, s akumulací jemnozeme a humusu. Nižle položené části štěrkových náplavů se každoročně obnovují při vysokých stavech vody na jaře nebo při větších neperiodických povodních z přívalových srážek. K přeplavování a destrukci vyšších částí náplavů s keřovou vegetací dochází řidčeji, neboť svou výškou odpovídají úrovni maximální vody.

Na území EVL Řeka Ostravice se tento přírodní typ stanoviště nachází na ploše 2,2 ha, což představuje cca 1,42 % z celkové rozlohy EVL. Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu dosahoval dobré hodnoty.

Mezi hlavní formy ohrožení tohoto typu přírodního stanoviště patří: regulace říčních toků, protipovodňová opatření spojená s úpravou břehů a koryt toků, těžba štěrku (zdroj: AOPK ČR).

Jak vyplývá z provedeného terénního průzkumu a analýzy dat mapování biotopů AOPK ČR tento typ přírodního stanoviště 3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix eleagnos*) (resp. biotop K2.2) se v případě stupně Riviéra nachází v nadjezí i pod jezem níže toku. Přírodní stanoviště 3240 se zde formuje na štěrkových náplavech. Při realizaci záměru ve variantních řešeních A-D nelze vyloučit zásahy záměru do předmětných štěrkových lavic, jež poskytují ideální biotop pro toto přírodní stanoviště. Některé varianty navrženého záměru mají také potenciál pozměnit vodní režim toku (síla proudění, změny výšky hladiny řeky Ostravice, aj.). Z těchto důvodů **nelze a priori vyloučit negativní ovlivnění** tohoto předmětu ochrany realizací záměru a **je mu proto dále věnována pozornost hodnocení**.

vranka obecná (*Cottus gobio*):

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým štěrkovým nebo kamenitým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost lze považovat za potvrzení vysoké kvality toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se benthickými živočichy. O nakladené jikry pečuje samec. Vranka obecná žije maximálně osm let a dorůstá velikosti do 15 centimetrů. Oproti vrance pruhoploutvé (*Cottus poecilopus*) nemá na břišních ploutvích souvislé příčné tmavé pruhy. V České republice je rozšířena po celém území ve vhodném prostředí horských a podhorských toků.

Vranka je velmi citlivá na znečištění toků a dostatek kyslíku ve vodě, proto ji ohrožuje znečištění vody. Úniky toxických látek do toků v minulosti zapříčinily vyhynutí celých lokálních populací. Parametry kvality vodního prostředí odrážející nároky tohoto druhu jsou uvedeny v příloze SDO pro EVL Řeka Ostravice (viz AOPK ČR 2021).

Druhou hlavní příčinou mizení vranky je ničení obývaného biotopu. Změny morfologie koryta technickými úpravami (likvidace různorodých stanovišť, dláždění dna, hrazení toků, těžba kamenitého a štěrkového substrátu) zapříčiňují ztrátu vhodných podmínek pro život

tohoto druhu. Toky horních částí povodí s vhodným kamenitým substrátem byly v minulosti často v rámci meliorací či protipovodňových opatření takto nevhodně upravovány. Při jakýchkoli zásazích do toku (stavebních pracích, těžba štěrku) může navíc vznikat silný zákal, který v jarním období může významně narušit rozmnožování a vývoj mladých vranek níže po proudu (AOPK ČR 2021).

Vranku obecnou mohou dále ohrozit významné odběry vody z toku, kdy dochází ke změně charakteru vodního biotopu (nedodržováním minimálního zůstatkového průtoku). Závažným problémem je přerušení migračních možností stavbou migračních bariér bez plně funkčních rybích přechodů (jezy a jiná zařízení pro odběry vody, malé vodní elektrárny apod.). Takto fragmentovaná populace je náchylnější k vyhynutí, ať už z důvodu malé genetické variability a následně snížené životaschopnosti a problémů s rozmnožováním, nebo z důvodů vyššího rizika vyhynutí například v nezvykle suchém roce, kvůli jednorázovému znečištění a jiným náhodným disturbancím. Nad bariérami se navíc tvoří nevhodné rozlehlé stojaté plochy, pro vranku neobyvatelné a obtížně nebo zcela neprůchozí (mj. kvůli přítomným predátorům) (AOPK ČR 2021).

Ohrožovat predacním tlakem ji mohou také lososovité ryby, především pstruh obecný (*Salmo trutta*), vysazované v nadměrných počtech (AOPK ČR 2021).

V rámci EVL Řeka Ostravice je dle SDO pro EVL Řeka Ostravice populace hodnocena jako dobře zachovalá, stálá, avšak s cílem zlepšit stav předmětu ochrany oproti současnému stavu, kdy je druh na lokalitě fakticky nepřítomen, tzn. alespoň 100 jedinců na 1 ha toku (AOPK ČR 2021).

Do roku 2005 byla početnost populace vranky obecné na území EVL hodnocená jako nepřilíh početná, ale vitální s prokazatelným rozmnožováním. Nejpočetnější populace byla zaznamenána v oblasti Frýdku–Místku nad soutokem s Morávkou (cca 500 ks/ha), výše po toku pak denzita klesala a pohybovala se přibližně okolo 50 ks/ha (profily Paskov, Pržno, až po Harcovský most ve Frýdlantě nad Ostravicí). Při inventarizačním průzkumu ryb v roce 2010 byla abundance ještě stále odhadována na desítky kusů na hektar, celá populace vranek osídlující EVL Řeka Ostravice pak na 1000–1200 jedinců všech věkových kategorií. Takto slabá populace může být náchylná k působení případných negativních vlivů, jež mohou populaci poměrně snadno a rychle dále redukovat. Toto se potvrdilo při průzkumu v roce 2018, kdy již nebyla vranka obecná v celém úseku toku Ostravice v rámci EVL nalezena. Jelikož od doby vyhlášení EVL do dnes nedošlo ke změně v managementu rybářského hospodaření ani ke změnám způsobu provádění hydrotechnických úprav toku, či zvýšení znečištění vody, lze usuzovat, že vymizení předmětu ochrany souvisí s aktuálními klimatickými změnami vedoucími k vyšší teplotě vody, tedy nižšímu obsahu rozpuštěného kyslíku v letních měsících (AOPK ČR 2021).

Také dle údajů náleзовé databáze NDOP (AOPK ČR 2022b), terénního průzkumu lokality a aktuálních i dřívějších ichtyologických průzkumů řeky v blízkém okolí řešeného záměru (zejména Kočvara 2021, Kočvara 2022, ústní sdělení, Lojkásek 2022, ústní sdělení) nebyl výskyt vranky obecné v místě zamýšleného záměru zjištěn. Nejbližše řešenému stupni byla vranka obecná detekována v roce 2005 cca 250 m níže toku za mostem pro pěší na km 24,3 Ostravice. Další recentní nálezy druhu z let 2009 a 2010 jsou udávány v Ostravici před soutokem s Morávkou, cca 350 m výše toku mezi jezem u Žida a soutokem s Morávkou.

Z dosavadních průzkumů toku řeky Ostravice v místě řešeného záměru vyplývá, de facto v souladu s údaji uvedenými v SDO pro EVL Řeka Ostravice, že řeka Ostravice zde, pod soutokem s Morávkou, má hraniční parametry pro soustavné osídlení vrankou obecnou. Problémy působí jednak nízké průtoky, které se zde opakovaně vyskytují v hodnotách 0,6 – 1 m³/s, a také vyšší teplota vody v letních měsících a snížený obsah kyslíku.

Jako zásadní faktor, který negativně ovlivňuje potenciální migraci a tím i výskyt vranky obecné v dotčeném úseku EVL, je existence stávajícího, migračně neprostopného stupně Riviéra a existence dalších, migračně neprostopných stupňů na území EVL.

Jak upozorňuje ve svém stanovisku OOP – Krajský úřad Moravskoslezského kraje vranka obecná je považována za sedentární druh, který se trvale zdržuje na dně v úkrytech a mezi kameny a šterkem. Vranka preferuje členité prostředí dna vodního toku tvořené šterkem a valouny, kde může najít potřebné úkryty a proudové stíny. Menší jedinci nejsou ochotni překonávat místa s rychlostí proudu nad 0,40 m/s. Je to bentický druh pohybující se po dně, resp. při dně a nevyhledává vodní sloupec. Schopnost plavání u vranky je pokládána za omezenou. Pro vranku mohou být při pohybu proti proudu nepřekonatelné překážky s výškou 18 – 20 cm (Utzinger et al. 1998). Významnou podmínkou pro migraci vranky je především zdrsnění dna kameny a balvany, které umožňují existenci a výběr migrační trasy s výrazně nižšími rychlostmi proudění. Vranka obecná využívá pouze některé typy rybích přechodů – zejména typu bypass, který připomíná podmínky přirozeného toku s proudivým charakterem a peřejemi, jako trvalé stanoviště.

Z výše uvedených důvodů jsou v platných SDO pro EVL Řeka Ostravice (viz AOPK ČR 2021) navržena následující dlouhodobá opatření na ochranu populace vranky obecné na území EVL: Na toku Ostravice nebudovat žádné příčné překážky ztěžující migraci vranek. Stávající objekty představující nepřekonatelné migrační bariéry je nezbytně nutné přebudovat tak, aby byly tyto bariéry odstraněny. Jde o devět jezů v ř. km 18,645 (Stolbergův), 21,605 (Sviadnov), 22,605 (Válcovenský), 25,115 (Riviéra), 25,650 (Staroměstský), 31,495 (Hodoňovice), 32,970 (Pržno), 33,600 a 34,030 (pod Lubenskou lávkou) a dřevěný spádový stupeň (práh) v ř. km 24,670 (kilometráž dle dokumentace Povodí Odry s.p.). Optimálním řešením je dle SDO přebudovat jednotlivé objekty na kamenité skluzy s pozvolným sklonem umožňující protiproudovou migraci vranky obecné. Alternativou je realizace rybích přechodů, které svými parametry budou odpovídat a vyhovovat migračním schopnostem vranky obecné. U jezu Pržno v ř. km 32,970 je sice už dnes vybudován rybí přechod, přesto je tato stavba pro vranku migračně neprostupná (rybí přechod je strmý s mělkou vodou). Tento rybí přechod je tedy dle SDO potřeba upravit tak, aby byl pro vranku průchozí. Pozornost je potřeba věnovat i balvanitým skluzům, které se postupně v důsledku vodní eroze stávají částečně nebo zcela neprostupné. V rámci projektu „Vytvoření strategie pro snížení dopadů fragmentace říční sítě ČR“ byly takto vyhodnoceny skluzy v ř. km 24,818, 26,333, 27,303, 30,200, 32,350 a 36,035 (kilometráž dle dokumentace Povodí Odry s. p.). Při rekonstrukci těchto objektů je potřeba dbát na jejich zprůchodnění. Obecně je potřeba všechny stávající skluzy udržovat v migračně průchozím stavu (AOPK ČR 2021).

Realizací záměru ve všech variantách dojde k zásahu do potenciálního biotopu vranky obecné. Při stavebních pracích nelze vyloučit dočasné změny zákalu a dalších parametrů vodního prostředí přímo v místě stavby i v řece níže toku záměru, což může negativně ovlivnit potenciální biotop vranky obecné. Realizací záměru dále dojde ke změnám v migrační prostupnosti vodního toku, jež mohou mít na vranku obecnou vliv. Z těchto důvodů **je uvedený druh dále předmětem hodnocení.**

6. Výsledky návštěvy a terénních šetření na území EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny

Při úvodním screeningu předloženého záměru (viz kap. 4 a 5) bylo konstatováno, že u hodnoceného záměru lze vyslovit riziko možného ovlivnění lokality Natura 2000. Důvodem je skutečnost, že se tento záměr nachází v prostorové kolizi s EVL Řeka Ostravice. Na tuto lokalitu byla proto zaměřena pozornost terénních šetření.

Při zpracování tohoto naturového hodnocení byly konkrétně využity výsledky aktuálního biologického průzkumu zájmového území z roku 2021, který je součástí dokumentu - Biologický průzkum území a hodnocení záměru rekonstrukce stupně Riviéra, Ostravice, km 25,115, stavba č. 5897 (Kočvara 2021). Tento dokument byl dodán zadavatelem předkládaného hodnocení. V květnu 2022 byl v toku Ostravice proveden autorem uvedeného biologického průzkumu doplňující (aktualizační) průzkum zaměřený mimo jiné na podchycení případného výskytu vranky obecné (Kočvara, 2022, ústní sdělení).

Během května 2022 byl v dotčeném území autorem předloženého naturového hodnocení proveden také vlastní terénní průzkum. Cílem průzkumu bylo prověřit aktuální stav biotopů dotčeného území a zejména možnost dotčení předmětů ochrany EVL při realizaci jednotlivých variant předloženého záměru. Získaná data i záměr jako takový byly dále konzultovány se specialistou v oboru ichtyologie a dlouholetým znalcem EVL Řeka Ostravice a vranky obecné – doc. RNDr. Bohumírem Lojkásekem, CSc. Tyto podklady, společně s autorovou znalostí dotčeného území a znalostí ekologie a bionomie potenciálně dotčených předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice, vytváří dostatečný podklad pro vypracování předkládaného hodnocení záměru dle §45i ZOPK.

Zájmové území dotčené zamýšleným záměrem se nachází v prostoru stávajícího stupně Riviéra, jež se nachází na jihovýchodním okraji města Frýdek-Místek v místní části Staré Město. Zájmovým územím je úsek koryta řeky Ostravice níže toku od soutoku s Morávkou po stávající stupeň a jeho bezprostřední okolí, včetně navazujících břehových porostů regulovaného toku.

Značná část stávajících břehových porostů na uměle vytvořených terasách (součást PPO) je tvořena zatravněnými plochami, částečně zpevněnými, jež jsou pravidelně několikrát do roka sečeny. Přirozená vegetace se místy zachovala a vyvíjí se ve fragmentech kolem břehů a říčních náplavů. Jedná se o porosty biotopů K2.2 – Vrbové křoviny šterkových náplavů v mozaikách s biotopy M1.4 – Říční rákosiny a M4.3 - Šterkové náplavy s třtinou pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*). Tyto přírodní biotopy jsou vázány zejména na šterkové náplavy v nadjezí a pod jezem. Při aktuálním terénním průzkumu byl prověřován stav těchto biotopů v rámci vodního toku a na šterkových lavicích v zájmovém území.

Obr. 11: Přibližná lokalizace štěrkových náplavů v okolí stupně Riviéra mapovaných při terénním šetření v květnu 2022.

Vzhledem k nízkému stavu vody byla značná část štěrkových lavic odhalena. Štěrkové lavice A a D v nadjezí porůstají pouze sporadickou ruderalní vegetací, či jsou místy i zcela bez vegetace. Na lavicích se projevují druhy jako například barborka obecná (*Barbarea vulgaris*), lipnice bahenní (*Poa palustris*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), řeřicha chlumní (*Lepidium campestre*), svízel přítula (*Galium aparine*), řeřišnice křivolaká (*Cardamine flexuosa*), aj. Spojitější vegetace se formuje na štěrkové lavici A, kde dochází k zarůstání zazemněného ostrůvku hustým porostem chrastice rákosovité (*Phalaris arundinacea*). V případě segmentu C se jedná o příbřežní stabilizovanou lavici, zazemněnou, s porostem hustého zápoje skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*) a chrasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*). V porostu se dále vyskytují například druhy: rozrazil potůční (*Veronica beccabunga*), jetel luční (*Trifolium pratense*), pomněnka bahenní (*Myosotis palustris*), pryskyřník plazivý (*Ranunculus repens*), v okrajích koryta se objevuje i orobinec široolistý (*Typha latifolia*), zmlazení vrb (*Salix* sp.), aj. V okrajích porostu se sporadicky nachází trsy třtiny pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) – SO, EN. Štěrkový náplav v podjezí (segment E) je v nátokové části relativně dosti disturbován sešlapem a občasným zaplavováním, což se projevuje zejména absencí vegetačního pokryvu. Vegetace biotopu M4.3 v mozaice s biotopem K2.2 se formuje až několik metrů od nátokového čela náplavu. V porostu se dominantně projevuje chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*). Dále se zde z typických druhů vyskytuje například máta dlouholistá (*Mentha longifolia*) nebo jednotlivé trsy třtiny pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) – SO, EN. Všechny zjištěné štěrkové náplavy jsou potenciálním biotopem přírodních stanovišť 3220 a 3240, jejich kvalita je při současném stavu různá, zejména dle míry probíhajících sukcesních procesů. Při realizaci záměru lze předpokládat částečné dotčení štěrkových náplavů A, C, D a E.

Jak je uvedeno již výše v textu hodnocení, v dotčeném území ani při opakovaných průzkumech aktuálně nebyla zjištěna přítomnost dalšího z předmětů ochrany EVL – vranky obecné.

Kompletní popis zájmového území, včetně přehledu zjištěných druhů rostlin a živočichů uvádí Kočvara (2021) ve svém biologickém průzkumu a hodnocení vlivu záměru.

Z pohledu předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice jsou významné i hydrologické poměry na řece Ostravice v úseku zamýšleného záměru. Dle souhrnné technické zprávy záměru (AQUATIS 2021) jsou data o průtoku vod korytem Ostravice pod soutokem s Morávkou následující:

Tab. 1 N-leté ovlivněné průtoky v profilu Ostravice pod soutokem s Morávkou

N [rok]	1	2	5	20	100
Průtok Q_N [m^3/s]	131	202	235	395	565

Tab. 2 M-denní průtoky v profilu Ostravice pod soutokem s Morávkou

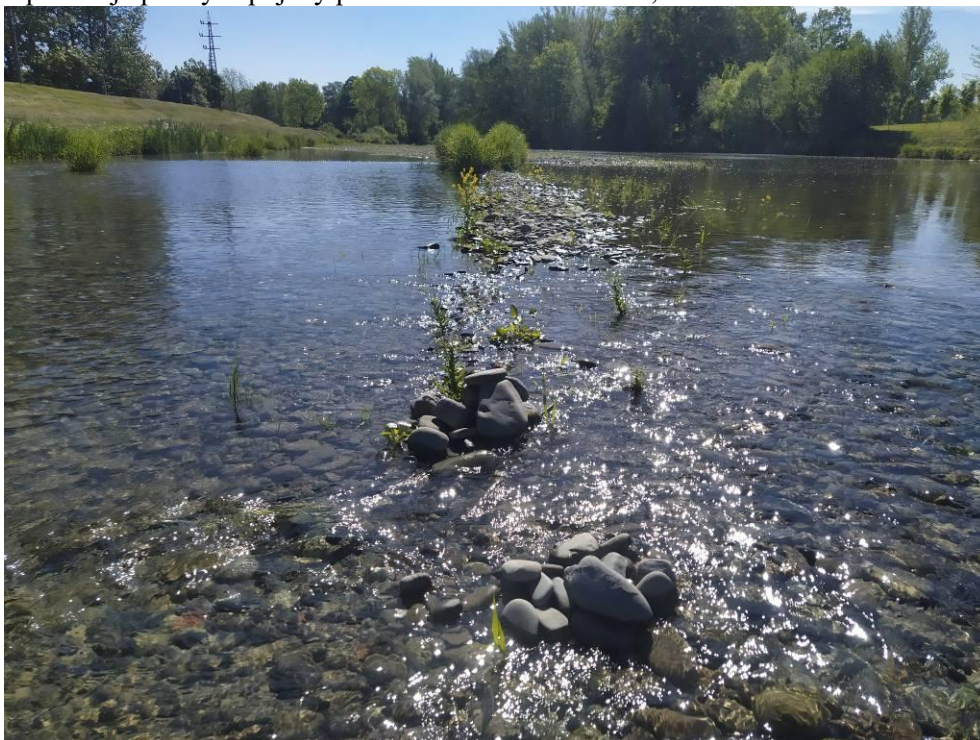
m [den]	30	90	180	270	330	355	364
Průtok Q_m [m^3/s]	16,7	7,00	4,02	2,41	1,50	0,971	0,600

Níže jsou zobrazeny ilustrační fotografie z aktuálně provedených průzkumů zájmového území.

Obř. 12: Pohled na stávající stupeň Riviéra z pravého břehu Ostravice, květen 2022.

Obr. 13: Pohled proti proudu toku Ostravice na obnažený štěrkový náplav (segment A), v pozadí je patrný zapojený porost chrastice rákosovité, květen 2022.

Obr. 14: Štěrková lavice (segment B) výše toku od stávajícího stupně Riviéra, prakticky bez vegetace, květen 2022.

Obr. 15: Zapojený porost na štěrkovém náplavu při praveném břehu řeky nad stupněm s dominantní chřasticí rákosovitou a skřipinou lesní. V okrajích se nacházejí jednotlivé trsy třtiny pobřežní, květen 2022.

Obr. 16: Pohled na štěrkovou lavici níže toku pod stávajícím stupněm (segment E). V popředí je patrné čelo náplavu téměř bez vegetace. Vegetace přírodního stanoviště se formuje dále, níže toku, květen 2022.

Obr. 17: Pohled na stávající stupeň Riviéra z porostů šterkové lavice níže toku (segment E), květen 2022.

7. Údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami, zejména z hlediska jejich rozsahu a závěrů

Řešený záměr i zájmová lokalita byly v průběhu zpracování naturového hodnocení konzultovány se specialistou na dotčený předmět ochrany – vranku obecnou a znalcem EVL Řeka Ostravice - doc. RNDr. Bohumírem Lojkáskem, CSc. S osloveným specialistou byla konzultována zejména otázka optimálního zajištění migrační prostupnosti pro vranku obecnou v navržených variantách záměru. Odborné názory osloveného specialisty byly zapracovány do hodnotící části předkládaného naturového hodnocení. Obdobně byla lokalita i samotný záměr konzultována také se zpracovatelem biologického průzkumu území a hodnocení vlivu záměru dle §67 ZOPK – Mgr. Radimem Kočvarou.

Pro kompletnost naturového hodnocení záměru byla dále využita sada nálezových dat, vlastní terénní průzkum území a další podklady uvedené v seznamu literatury.

8. Identifikace a popis předpokládaných vlivů záměru na PO a EVL a jejich předměty ochrany, vyhodnocení významnosti vlivů, vč. kumulativních a synergických vlivů

8.1 Metodika hodnocení vlivů záměru na ptačí oblasti a evropsky významné lokality a jejich předměty ochrany

Cílem naturového hodnocení je obecně zjistit, zda má záměr významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Pozornost předkládaného hodnocení dle §45i ZOPK byla zaměřena na vyhodnocení možných vlivů navrženého záměru: „Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ na předměty ochrany evropsky významné lokality Řeka Ostravice, které byly předchozím screeningem identifikovány jako záměrem potenciálně dotčené.

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzovaného záměru na EVL Řeka Ostravice, resp. na její předmět ochrany bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise (viz Kolektiv 2001, Kolektiv 2001a, MŽP 2007) a platnou legislativou zvoleno: zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předmět ochrany EVL. Jako konkrétní metoda pro vyhodnocení vlivů záměru bylo zvoleno slovní vyhodnocení všech relevantních vlivů záměru s výslednou sumarizací pro jednotlivé vlivy pomocí uvedené stupnice (Tab. 2).

Tab. 1: Stupnice pro hodnocení významnosti jednotlivých vlivů záměru na předměty ochrany a celistvost lokalit Natura 2000 (zdroj: MŽP 2007).

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i zákona) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu – záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Bez vlivu	Záměr, resp. jeho dílčí úkoly nemají žádný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Z obecného zadání záměru není možné vyhodnotit vliv (jedná se o nedostatečnost dat na straně záměru, resp. jeho plánovaných úkolů, která je způsobena obecnou povahou dílčího úkolu/opatření).

Konkrétní indikátory, jež definují hladinu významného negativního vlivu dle odst. 9 § 45i ZOPK, resp. dle směrnice o stanovištích (92/43/EEC) lze stanovit na základě analogie s přístupem používaným při hodnocení míry významnosti vlivů v jiných evropských zemích (Percival 2001, Bernotat 2007).

Za významný negativní vliv je typicky považována přímá a trvalá ztráta části stanoviště druhu či typu přírodního stanoviště, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO. Za jedno z významných kritérií (hladina významnosti vlivu) lze konkrétně považovat likvidaci minimálně 1%, resp. řádově nižších jednotek % rozlohy typu přírodního stanoviště či 1%, resp. řádově nižších jednotek % velikosti populace evropsky významného druhu na území dané EVL nebo ptačího druhu na území ptačí oblasti (Bernotat 2007, Percival 2001, MŽP 2011, Banaš 2012).

V předloženém hodnocení jsou za indikátory významně negativního vlivu na předměty ochrany a celistvost EVL považovány také eventuální významné změny určujících ekologických podmínek, jež zajišťují příznivý stav předmětu ochrany na území EVL i v jejím těsném okolí: dostatečná kvalita vodního prostředí, vhodná struktura biotopu, dostatečná početnost předmětu ochrany, zajištění migrační prostupnosti navržené stavby pro předměty ochrany, apod.). Při posuzování míry vlivu záměru zejména ve vztahu k předmětu ochrany EVL Řeka Ostravice – vrance obecné bylo postupováno také v souladu s metodickou příručkou pro posuzování vlivů na předměty EVL a PO – viz MŽP (2011).

U některých předložených variant řešení záměru není možné na základě dostupných informací o těchto variantách (zejména z důvodu nejasného budoucího technického řešení) nyní určit přesnou, resp. jednoznačnou míru významnosti vlivu. U některých těchto variant může dojít k nulovému či mírně negativnímu či naopak pozitivnímu ovlivnění konkrétních předmětů ochrany EVL. Těmto potenciálně problematickým návrhovým variantám je v tomto naturovém hodnocení proto přiřazeno rozmezí očekávaných vlivů (např. 0 až -1), vždy s bližším vysvětlujícím komentářem.

8.2 Popis a vyhodnocení přímých a nepřímých vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a jejich předměty ochrany

3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů a 3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*)

Realizaci záměru dojde v případě všech variant (mimo nulovou variantu) k zásahu do šterkových náplavů v blízkosti stávajícího stupně Riviéra. Přírodní typy stanovišť 3220 a 3240 na těchto náplavech nacházejí vhodné prostředí a vyskytují se zde v mozaikovitých porostech.

V případě nulové varianty (zachování výchozího stavu) lze očekávat **nulové ovlivnění** těchto přírodních stanovišť.

V případě varianty A a C lze předpokládat, že dojde zejména k dočasným zásahům do části porostů přírodních stanovišť po dobu realizace záměru v důsledku stavebních prací (zásahy do koryta toku, přemísťování materiálu apod.). Rozsah očekávaného dočasného ovlivnění

přírodních stanovišť nelze v případě realizace A a C detailně vyčíslit, jelikož nejsou známy technické detaily těchto řešení. Kvalifikovaným odhadem lze očekávat zásah do porostů přírodního stanoviště 3220 a 3240 v rozsahu desítek až nižších stovek metrů čtverečních (tj. méně než 1% rozlohy stanovišť na území EVL). Navíc lze předpokládat, že v důsledku následné sukcese se záměrem dotčené šterkové biotopy následně obnoví, byť třeba v jiných úsecích toku, v návaznosti na očekávané změny dynamiky toku. Celkově lze proto v případě těchto variant předpokládat vznik **mírně negativního vlivu (-1 dle metodiky hodnocení)** na přírodní stanoviště 3220 a 3240.

V případě realizace rekonstrukce stupně ve variantách B a D, lze předpokládat zejména dočasné, zčásti trvalé zábery části stávajících šterkových náplavů, na kterých se formují porosty přírodních stanovišť 3220 a 3240. Jedná se o šterkové náplavy v nadjezí i pod samotným stupněm. Na základě dat z aktualizované vrstvy mapování biotopů a vlastního terénního mapování lze očekávat, že v nadjezí se může jednat o desítky až více než 100 m² mozaiky těchto přírodních stanovišť. Šterkový náplav pod stávajícím stupněm bude zasažen pravděpodobně ve větším rozsahu. Záměr ve variantách B a D zde navrhuje zejména realizaci vývaru. Očekávat lze dočasný, zčásti trvalý zábor řádově ve stovkách metrů čtverečních. (tj. méně než 1% rozlohy stanovišť na území EVL). Navíc i v tomto případě lze předpokládat, že v důsledku následné sukcese se záměrem dotčené šterkové biotopy následně obnoví, byť třeba v jiných úsecích toku, v návaznosti na očekávané částečné změny dynamiky toku. Celkově lze proto v případě těchto variant předpokládat vznik **mírně negativního vlivu (-1 dle metodiky hodnocení)** na přírodní stanoviště 3220 a 3240.

Zde je také vhodné dodat, že při realizaci záměru ve variantách B a D je vysoce pravděpodobný zásah – odstranění několika trsů třtiny pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) – SO, EN, která se nachází nad stávajícím stupněm. Možné je také odstranění několika trsů stejného druhu pod jezem. Pro minimalizaci vlivu na tento zvláště chráněný druh šterkových náplav je žádoucí přijmout konkrétní zmírňující opatření – biologický dozor a transfer ohrožených jedinců (viz kap. 10).

vranka obecná (*Cottus gobio*)

Realizace záměru vyvolá téměř ve všech variantách, s výjimkou nulové varianty, různě rozsáhlé zásahy do toku Ostravice – potenciálního biotopu vranky obecné.

Při pohybu stavební mechanizace, v důsledku zásahu do koryta toku a přemísťování materiálu bude vznikat silný zákal, který v jarním období může významně narušit rozmnožování a vývoj mladých vraneček níže po proudu řeky Ostravice.

Pohybem stavební mechanizace může potenciálně dojít k rizikům kolize – zranění či usmrcení konkrétních jedinců vranky obecné. Jedná se však jen o hypotetické riziko, jelikož při opakovaných ichtyologických průzkumech v místě záměru nebyl druh recentně ani aktuálně zjištěn.

Možným rizikem je také případný únik paliv či maziv ze stavební mechanizace při havarijních stavech nebo při provozní nezádnosti. Toto riziko lze prakticky eliminovat přijetím konkrétních zmírňujících opatření (viz kap. 10).

Nejvýznamnějším vlivem řešeného záměru je však otázka migračního zprůchodnění stávajícího stupně či naopak riziko „zakonzervování“ stávajícího, pro migraci vranky zcela nevyhovujícího stavu. Tato otázka je řešena odlišně jednotlivými variantami záměru.

Níže jsou blíže komentovány a srovnány očekávané vlivy jednotlivých variant záměru na vranku obecnou:

Varianta 0 - Zachování výchozího stavu:

Zachování stávajícího stavu neřeší zprůchodnění stávajícího stupně pro vranku obecnou. V místě by zůstal existující, postupně chátrající stupeň, který je pro vranku neprůchozí.

Stávající stav je tedy z pohledu vranky obecné silně nevyhovující, tj. s **významně negativním vlivem (-2 dle metodiky hodnocení)**.

Varianta A - Zrušení stupně bez náhrady:

V této variantě by sice zanikla stávající migrační překážka a prostor existujícího stupně nebo jeho část by tedy potenciálně mohl být migračně prostupný pro vranku obecnou. Nicméně, jak upozorňuje hodnocená srovnávací studie (viz AQUATIS 2021-2022), bylo by zároveň nutné provést sadu rozsáhlých stavebních opatření jak v toku Ostravice, tak v toku Morávky o délce minimálně 1 km.

Lze souhlasit s tvrzením uvedeným v hodnocené studii, že by tato nutná stavební opatření významně ovlivnila vodní prostředí na území EVL s možnými negativními dopady na vranku obecnou (opakované zásahy do koryta toku spojená se zvýšeným zákallem vody, možnost fyzické kolize mechanizace s jedinci vranky atd.).

Aktuálně nejsou známy přesné technické detaily této varianty, lze proto kvalifikovaně odhadnout potenciální míru vlivu této varianty na vranku obecnou v rozmezí **mírně negativního až mírně pozitivního vlivu (-1 až +1 dle metodiky hodnocení)**, dle konkrétního provedení záměru.

Varianta B - Rekonstrukce stupně:

Navržená rekonstrukce stupně v této variantě přináší návrh rybochodu, který však svými parametry prakticky nesplňuje nároky vranky obecné na protiproudovou migraci. Lze předpokládat, že pouze za některých, četností značně omezených vodních stavů, by mohl navržený rybochod posloužit i pro potřeby vranky obecné.

Fakticky by se tedy z pohledu nároků tohoto předmětu ochrany jednalo o zanedbatelnou změnu stávajícího stavu. Negativně je potřeba tuto variantu hodnotit v tom, že by vybudováním nového stupně, se zapracováním nového, pro vranku nevyhovujícího rybího přechodu, došlo k "zakonzervování" stávajícího nevyhovujícího stavu na další desítky let. Proto je míra vlivu této varianty hodnocena jako **nulový až významně negativní vliv (0 až -2 dle metodiky hodnocení)**.

Varianta C - Vybudování balvanitého skluzu:

Zbudování jednoho či vícero balvanitých skluzů se potenciálně jeví jako vhodná varianta, která by mohla splňovat nároky předmětu ochrany - vranky obecné. Hodnocená studie však upozorňuje na to, že v omezených prostorových podmínkách stávajícího stupně Riviéra je prakticky nereálné zrealizovat řešení, které by na jednu stranu splňovalo migrační požadavky vranky obecné a na druhou stranu se jednalo o technicky udržitelné a reálné řešení. Hodnocená studie uvádí celou řadu technicko-bezpečnostních argumentů, proč je takové řešení prakticky nereálné. Lze souhlasit s tvrzením uvedeným ve studii, že v této variantě by se muselo pravděpodobně jít cestou vytvoření speciálního koridoru v toku s příznivými proudovými poměry, kde by se zohlednila i rozkolísanost průtoků. Tímto se var. C značně přibližuje variantě D, na druhou stranu jak ukazují zkušenosti z jiných balvanitých skluzů na řece Ostravici, otázkou zůstává zajištění dlouhodobé funkčnosti těchto skluzů pro vranku (viz též rozbor v SDO EVL Řeka Ostravice – AOPK ČR 2021).

Hodnocená varianta C je hodnocena obdobným rozmezím potenciálního vlivu na vranku obecnou jako var. D, tj. **mírně až významně pozitivní vliv (+1 až +2 dle metodiky hodnocení)**, spočívající v možnosti zajištění protiproudové migrace vranky vodním tokem.

Varianta D - Rekonstrukce stupně s úpravami:

Jedná se o významnou úpravu var. B, přičemž úpravy směřují k zajištění průchodnosti stupně pro předmět ochrany EVL - vranku obecnou. Design této varianty byl dle dostupných

informací řešen za konzultace se zkušeným ichtyologem a provedeným hydrodynamickým modelem.

Varianta D má oproti původnímu návrhu – viz var. B podstatnou výhodu (je spíše koncepčně nová) v tom, že podél levého břehu umožňuje vstup drobným, benticky žijícím rybám (vranka, mřenka apod.) do rybího přechodu ze spodní vody mimo vývar, tedy prostor s velkou hloubkou vody, kam vranka obecně obvykle nikdy nevplouvá a takový biotop neobsazuje (to je zásadní nevýhoda výše hodnocené var. B). Za vhodných hydrologických podmínek může tedy vranka využít mělčiny podél břehu, kde je navržena hloubka vody cca 0,3 m což, je typická hloubka jejího biotopu, a kde se obvykle sama přirozeně vyskytuje. Pokud je dnový substrát tvořen hrubým štěrkem, myšleno kameny o zrnitosti v rozmezí cca 0,15- 0,3 m, pod nimiž vranka nachází úkryty a vrstva tohoto substrátu je cca 0,1 - 0,2 m, je to pro vranku prakticky ideální stav. To však neznamená, že provedení rybího přechodu musí být provedeno souvisle v takové mocnosti. Důležité je, aby ryby měly pod kameny úkryt, což zrnitost pod 0,15 m neumožňuje. Důležité je také to, aby všechny použité kameny byly v maximální míře ploché tak, aby při uložení směřovaly jednou plochou stranou ke dnu a prostor pod nimi umožňoval úkryt i pohyb.

Navržené technické parametry var. D se tedy jeví jako vhodné pro zajištění protiproudové migrace vranky obecné.

Hodnocená varianta D je tedy hodnocena rozmezím **mírně až významně pozitivního vlivu (+1 až +2 dle metodiky hodnocení)** na vranku obecnou, spočívající v tom, že významně zlepšuje stávající stav a nabízí dlouhodobější perspektivu pro vranku obecnou - možnost funkční protiproudové migrace

Pro konkrétní provedení budoucích prací v rámci této varianty je žádoucí respektovat některá další navržená zmírňující opatření (viz kap. 10).

8.3 Hodnocení vlivů záměru na celistvost ptačích oblastí a evropsky významných lokalit

8.3.1 Metodika hodnocení významnosti vlivů na celistvost lokalit

Úvodem je vhodné uvést, že celistvostí u EVL/PO obecně rozumíme udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany. V dynamickém pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu. Celistvost lokality je zachována, pokud má lokalita vysoký potenciál pro zabezpečení cílů ochrany, má zachovány ekologické funkce, samočisticí a obnovné schopnosti v rámci své dynamiky (MŽP 2007).

V souladu s metodickým doporučením MŽP (viz MŽP 2007) se hodnocení vlivů záměru na celistvost PO a EVL zaměřilo na zjištění, zda záměr:

- způsobuje změny důležitých ekologických funkcí
- významně redukuje plochy výskytu předmětů ochrany PO a EVL
- redukuje diverzitu lokalit
- vede ke fragmentaci lokalit
- vede ke ztrátě nebo redukcí klíčových charakteristik lokalit, na nichž závisí stav předmětu ochrany
- narušuje naplňování cílů ochrany lokalit

8.3.2 Výsledky hodnocení významnosti vlivů na celistvost lokalit

Relevantní argumenty pro vyhodnocení vlivů záměru na celistvost lokalit (ekologickou integritu) jsou obsaženy již v předchozím hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany EVL Řeka Ostravice. Je tedy vhodné odkázat na zmíněné hodnocení (viz kap. 8.2).

Vyhodnocení eventuálního vyvolání změn důležitých ekologických funkcí PO a EVL:

Na základě podrobného vyhodnocení vlivů realizace hodnoceného záměru lze konstatovat, že v případě nulové varianty a var. B hrozí riziko zachování stávajícího, pro vranku nevyhovujícího stavu, tj. k udržení stávajících ekologických funkcí vodního toku (neprůchodnost stupně Riviéra) a tím pádem k **pokračování významně negativního ovlivnění** předmětu ochrany EVL Řeka Ostravice – vranky obecné.

U ostatních variant lze očekávat rozmezí mírně negativního až významně pozitivního vlivu ve vztahu ke změnám ekologických funkcí přirozených biotopů na území EVL a tím pádem i ke stejné hodnocenému ovlivnění předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice (viz vyhodnocení v kap. 8.2).

Vyhodnocení eventuální významné redukce ploch výskytu předmětů ochrany PO a EVL:

Lze konstatovat, že realizací předloženého záměru nedojde k významné redukci ploch výskytu předmětu ochrany EVL Řeka Ostravice

Vyhodnocení eventuální významné redukce diverzity PO a EVL:

Za významně negativní redukci diverzity EVL a PO lze považovat případnou eliminaci výskytu či výrazné snížení početnosti některého ze stávajících předmětů ochrany (evropsky významných druhů či ptačích druhů), resp. diagnostických, typických či ochránářsky významných druhů na plochách výskytu typů přírodních stanovišť – předmětů ochrany v důsledku realizace záměru.

Realizace záměru nebude znamenat eliminaci výskytu či významné snížení početnosti předmětu ochrany EVL Řeka Ostravice.

Vyhodnocení eventuální významné fragmentace PO a EVL:

V důsledku realizace předloženého záměru fakticky nedojde k významné fragmentaci stávajícího prostředí na území dotčené části EVL Řeka Ostravice. U var. B však hrozí riziko „zakonzervování“ stávající neprůchodnosti stupně Riviéra na další desítky let. Naopak zejména u var. C a D lze očekávat zprůchodnění stávajícího neprostupného stupně, tj. zlepšení stavu.

Vyhodnocení eventuální významné ztráty nebo redukce klíčových charakteristik PO a EVL, na nichž závisí stav předmětů ochrany:

Realizaci předloženého záměru lze hodnotit jako nevýznamnou z hlediska redukce klíčových charakteristik EVL, na nichž závisí udržení příznivého stavu předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice. Naopak zejména u var. C a D lze očekávat zlepšení jedné z klíčových charakteristik dotčené části EVL – zprůchodnění stávajícího neprostupného stupně pro vranku obecnou.

Vyhodnocení eventuálního významného narušení cílů ochrany PO a EVL:

U var. B hrozí riziko „zakonzervování“ stávající neprůchodnosti stupně Riviéra na další desítky let, což je v rozporu s cíli ochrany EVL. Naopak zejména u var. C a D lze očekávat zprůchodnění stávajícího neprostupného stupně, tj. zlepšení stavu, v souladu s cíli ochrany EVL Řeka Ostravice v důsledku realizace záměru.

Závěrečné shrnutí hodnotící míru ovlivnění celistvosti lokalit:

V případě předloženého záměru je vliv na celistvost EVL Řeka Ostravice stanoven jako: „významně negativní“ u varianty nula, „potenciálně významně negativní“ u var. B, v případě vranky obecné. U ostatních variant nebyl shledán potenciál významně negativního ovlivnění celistvosti EVL Řeka Ostravice.

8.4 Kumulativní a synergické vlivy ostatních známých záměrů a koncepcí v zájmovém území na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Obecně ke kumulaci negativních vlivů dochází zejména u záborů biotopů jednotlivých předmětů ochrany EVL a PO. Mezi další kumulativní, synergické vlivy a spolupůsobící faktory lze v případě posuzovaného záměru považovat zejména pokračování stávajícího vodohospodářského, sídelního, rekreačního a dalšího technického využívání krajiny a také vlivy velkého měřítká, jakými jsou dopady klimatické změny apod. Podstatné jsou v hodnoceném případě zejména aktivity generující změny migrační prostupnosti řeky Ostravice pro vrunku obecnou. Z analýzy databáze informačního systému EIA/SEA (viz <http://www.cenia.cz>) vyplývá, že byly v minulosti v souvislosti s územím EVL Řeka Ostravice posuzovány následující záměry:

- Koutecká (2005): V403 Prosenice - Nošovice, rekonstrukce jednoduchého vedení 400 kV na dvojité – bez významného vlivu na předměty ochrany a celistvot evropsky významných lokalit a ptačích oblastí
- Nečas (2007): Kontejnerové překladiště Paskov– zvažován pouze hypotetický negativní vliv v případě havarijních stavů na vrunku obecnou
- Banaš (2011): Přivaděč DN 800 Bruzovice - Krmelín - rekonstrukce shybky přes Ostravici – vyloučeno negativní ovlivnění předmětů ochrany EVL.

Žádný z výše uvedených záměrů nevykazoval přímé ani nepřímé významně negativní ovlivnění EVL Řeka Ostravice ani jejích předmětů ochrany. U všech posuzovaných záměrů byl vyloučen negativní vliv na předměty ochrany EVL, byly zvažovány pouze hypotetické negativní vlivy.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že hodnocený záměr „Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ **nebude** v kumulaci či synergii s jinými stávajícími záměry ani s jinými vlivy ve vazbě na EVL Řeka Ostravice **generovat významně negativní vliv** na celistvost a předmět ochrany EVL Řeka Ostravice.

9. Porovnání variant řešení záměru z hlediska očekávaných vlivů

Níže je uvedena tabulka, která přináší přehledné srovnání vlivu jednotlivých variant řešeného záměru na jednotlivé předměty ochrany EVL Řeka Ostravice:

Tab. 3: Srovnání výsledného vlivu jednotlivých variant záměru na předměty ochrany EVL Řeka Ostravice

Varianta záměru	Vliv na přírodní stanoviště štěrkových náplav: 3220 a 3240	Vliv na vranku obecnou
Varianta 0 – Zachování výchozího stavu	0	-2
Varianta A – Zrušení stupně	-1	-1 až +1
Varianta B – Rekonstrukce stupně	-1	0 až -2
Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu	-1	+1 až +2
Varianta D – Rekonstrukce s úpravami	-1	+1 až +2

Celkově lze shrnout, že riziko významně negativního vlivu (-2) ve vztahu k vrance obecné generuje nulová varianta a var. B – Rekonstrukce stupně. Ostatní varianty generují riziko nevýznamných negativních vlivů na EVL Řeka Ostravice. Jako nejvhodnější ve vztahu k předmětům ochrany EVL se jeví var. C a D.

10. Opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru, včetně odůvodnění jejich stanovení

Pro minimalizaci rizika případného negativního vlivu realizace hodnoceného záměru na předměty ochrany – přírodní stanoviště 3220 a 3240, vranku obecnou a celistvost EVL Řeka Ostravice je zapotřebí dodržovat následující konkrétní doporučení:

- Na řešené lokalitě je nezbytná přítomnost biologického dozoru, zajišťovaná odborně způsobilou osobou, a to jak ve fázi před zahájením prací, tak v průběhu prací. Důvodem pro přítomnost odborného biologického dozoru je v případě předloženého naturového hodnocení zejména ošetření výskytu třtiny pobřežní - případné provedení transferu druhu z dotčených částí šterkových lavic, a zejména zachování vhodné podoby šterkových lavic nad i pod řešeným stupněm. Biologický dozor však bude plnit i další důležité úkoly na poli obecné a zvláštní ochrany přírody (viz Kočvara 2021).
- Přístupové trasy ke stavebním objektům budou přednostně voleny mimo koryto toku. Při provádění prací je nezbytné maximum úkonů provádět ze břehu – bez pojezdu mechanismů v korytě toku.
- V místech mimo stavební objekty nebude zasahováno do přirozené struktury dna toku a do biotopů šterkových náplavů. Je třeba zajistit, aby během stavebních prací zůstalo co nejvíce šterkového materiálu v řece Ostravice. Důvodem je udržení rovnovážné šterkové bilance v toku a zajištění funkcí říčního ekosystému.
- Při stavbě nového rybího přechodu v rámci var. D, který by měl vyhovovat nárokům vranky obecné pro úspěšnou migraci, případně pro trvalé využívání jako biotopu, bude mimořádně důležité dbát na detaily dokončovacích prací. Konkrétně doporučujeme následující opatření pro finalizaci stavebních prací na rybím přechodu:
 - Rastr ve dně kotvených kamenů by měl být ideálně ve sponu alespoň cca 0,5 m, aby substrát, který tam bude muset být umístěn na hladkou betonovou plochu, nebyl vypláchnut prvním průtokem vyššího objemu vody. Se stabilitou navezeného substrátu souvisí i výška kotvících kamenů, který by neměla být nižší než 0,2 m.
 - Materiál pro levobřežní příbřežní zónu s kotvenými kameny by měl být ryze autochtonní, neboť jeho množství přímo nad profilem stávajícího stupně, tedy v zájmové lokalitě samé, je obrovské. Jeho výběr by však měl být prováděn individuálně se zaměřením na zrnitost + 0,15 m.
 - Všechny použité kameny by měly být v maximální míře ploché tak, aby při uložení směřovaly jednou plochou stranou ke dnu a prostor pod nimi umožňoval úkryt i pohyb pro vranku. Tvar kamenů, tedy jejich „plochost a přirozená ohlazenost“ pohybem po dně, je v daném případě důležitá i z hlediska rekreačního využívání objektu. Vstup do vývaru bude právě přes tuto vrstvu a je důležité, aby se po kamenech dalo chodit, tedy nebyly ostré.

- Je nezbytné, aby při finální úpravě levobřežní migrační trasy od prahu vývaru po vstup do části, která bude určena i všem ostatním druhům tamní ichtyocenózy, byla práce dodavatele (přímo stavebního mistra) koordinována s osobou vykonávající odborný biologický dozor, a závěrečné úpravy tak doladily detaily, které nelze zcela popsat v projektu.
- Zamezit úniku paliv a maziv z pracovní mechanizace či stavebních hmot během stavebních prací a zabránit tak eventuální kontaminaci vodního prostředí řeky Ostravice. Toto lze realizovat přijetím havarijních a bezpečnostních plánů a trvalou přítomností funkční záchytné stěny pod úsekem stavby ze strany zhotovitele stavby.

11. Porovnání míry vlivu záměru bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů s mírou vlivu v případě jejich provedení

V případě neprovedení opatření navržených v kap. 10 lze očekávat zesílení potenciálně mírně negativního vlivu na vrunku obecnou a přírodní stanoviště 3220 a 3240 z důvodu možného zhoršení kvality provedeného rybího přechodu a zhoršení kvality říčního ekosystému (zvýšené dotčení štěrkových náplavů, možné vyšší riziko znečištění vodního prostředí apod.). Realizací těchto opatření nelze zcela eliminovat vznik negativního vlivu na EVL Řeka Ostravice, nicméně jejich uplatněním může dojít ke snížení rizika možného ohrožení předmětů ochrany EVL a dalších vodních organismů.

Aplikace opatření navržených v kapitole 10 je reálná a snadno proveditelná.

12. Závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu a konstatování zda záměr má významný negativní vliv na předměty ochrany anebo celistvost EVL a PO

Předmětem předkládaného hodnocení dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění je posouzení vlivu záměru: „Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115, stavba č. 5897“ (dále též: záměr) na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Předmětem záměru je realizace nápravných opatření stávajícího stupně na řece Ostravici – Stupeň Riviéra, Ostravice km 25,115. Současný stupeň na řece Ostravici je umístěn cca 250 m pod soutokem řek Ostravice a Morávka v zastavěném území města Frýdek - Místek. Spádový stupeň leží na katastrálním území (k.ú.) Staré Město u Frýdku – Místku (od osy koryta k pravému břehu) a na k.ú. Místek (k levému břehu). Stavebně technický stav stupně se postupně zhoršuje a jeho koncepce nevyhovuje současným potřebám.

Dotčené území je situováno na území EVL Řeka Ostravice, do prostoru stávajícího stupně na toku, do navazujících biotopů šterkových náplavů a dalších vodních a břehových biotopů.

Pro realizaci záměru bylo zvažováno variantní řešení, jež obsahuje následující varianty záměru (viz AQUATIS 2021-2022):

- Varianta 0 – Zachování výchozího stavu
- Varianta A – Zrušení stupně
- Varianta B – Rekonstrukce stupně
- Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu
- Varianta D – Rekonstrukce s úpravami

Záměr zasahuje do prostoru aktuálního či potenciálního výskytu všech tří předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice, tj.: přírodní stanoviště 3220 - Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů, 3240 - Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*), vranka obecná (*Cottus gobio*).

Provedeným vyhodnocením jednotlivých variant záměru byly konstatovány následující vlivy na jednotlivé předměty ochrany EVL:

Varianta 0 – Zachování výchozího stavu: nulový vliv (0) na přírodní stanoviště 3220 a 3240, avšak **významně negativní vliv (-2) na vranku obecnou**. Důvodem pro konstatování očekávaného významně negativního vlivu této varianty je ponechání stávajícího, pro vranku obecnou zcela nevyhovujícího stavu – migračně neprostopupného stupně.

Varianta A – Zrušení stupně: mírně negativní vliv (-1) na přírodní stanoviště 3220 a 3240 z důvodu očekávaného zásahu do části porostů šterkových náplavů při stavebních pracích. V případě vranky obecné bylo konstatováno očekávané rozmezí mírně negativního až mírně pozitivního vlivu (-1 až +1), v závislosti na konkrétním technickém provedení záměru, které není v tuto chvíli známé.

Varianta B – Rekonstrukce stupně: mírně negativní vliv (-1) na přírodní stanoviště 3220 a 3240 z důvodu očekávaného zásahu do části porostů šterkových náplavů při stavebních pracích. V případě vranky obecné bylo konstatováno očekávané rozmezí **nulového až významně negativního vlivu (0 až -2)**. Důvodem pro toto konstatování je zejména to, že navržený rybí přechod sice může v ojedinělých případech fungovat i pro vranku obecnou, nicméně obecně pro tento druh nebude trvale funkční. Realizace této varianty by tak de

facto znamenala do budoucna „zakonzervování“ stávajícího, pro vranku nevyhovujícího stavu – migrační neprostupnost stupně.

Varianta C – Vybudování balvanitého skluzu: mírně negativní vliv (-1) na přírodní stanoviště 3220 a 3240 z důvodu očekávaného zásahu do části porostů šterkových náplavů při stavebních pracích. V případě vranky obecné bylo konstatováno očekávané rozmezí potenciálně mírně až významně pozitivního vlivu (+1 až +2). Důvodem pro toto konstatování je to, že zbudování jednoho či vícero balvanitých skluzů o vhodných parametrech by mohlo vyhovovat nárokům vranky obecné na protiproudovou migraci. Značnou nevýhodou této varianty je však to, že dle dostupných podkladů je její realizace v dané lokalitě prakticky nerealizovatelná, s nejasnou dlouhodobou funkčností pro vranku obecnou.

Varianta D – Rekonstrukce s úpravami: mírně negativní vliv (-1) na přírodní stanoviště 3220 a 3240 z důvodu očekávaného zásahu do části porostů šterkových náplavů při stavebních pracích. V případě vranky obecné bylo konstatováno očekávané rozmezí potenciálně mírně až významně pozitivního vlivu (+1 až +2). Důvodem pro toto konstatování je to, že součástí této varianty je návrh vybudování rybiho přechodu, který by dle dostupných podkladů měl vyhovovat nárokům vranky obecné na protiproudovou migraci a je reálně proveditelný. Došlo by tak k významnému zlepšení stávajícího stavu a zprůchodnění stávajícího neprostupného stupně.

Celkově lze tedy konstatovat, že z hlediska předmětů ochrany EVL Řeka Ostravice je **zcela nevhodná var. 0 – Zachování výchozího stavu a var. B – Rekonstrukce stupně z důvodu potenciálně významně negativního vlivu na vranku obecnou.** U ostatních variant nebylo konstatováno riziko významně negativního vlivu na předměty ochrany a celistvost EVL Řeka Ostravice. Jako nejvhodnější pro realizaci se jeví var. D – Rekonstrukce s úpravami. Var. C – Vybudování balvanitého skluzu by pravděpodobně znamenala také zlepšení stavu na lokalitě, avšak s problematickou možností realizace.

Ke zmírnění negativních vlivů na předměty ochrany EVL Řeka Ostravice byla navržena konkrétní zmírňující opatření (viz kap. 10).

Na základě vyhodnocení předloženého záměru lze konstatovat, že hodnocený záměr **nemá ve var. A, C, D významný negativní vliv** na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality Řeka Ostravice ani na ostatní lokality soustavy Natura 2000. **Ve var. 0 a B generuje záměr potenciál významně negativního vlivu na vranku obecnou.**

V Dolanech dne 30. května 2022

RNDr. Marek Banaš, Ph.D.,

osoba autorizovaná k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění

(číslo rozhodnutí: 73458/ENV/14, 3891/630/14, rozhodnutí o prodloužení autorizace č.j. MZP/2019/630/2563).

Přílohy

- Kopie rozhodnutí MŽP ČR o udělení autorizace k provádění posouzení podle §45i zákona č.114/1992 Sb., v platném znění (prodloužení platnosti autorizace)

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků**
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Praha dne 18. října 2019
Č. j.: MZP/2019/630/2563
Vyřizuje: Ing. Martin Šíkola
Tel.: 267 122 937
E-mail: martin.sikola@mzp.cz

Vážený pan
RNDr. Marek Banaš, Ph.D.
Dolany č.p. 52
783 16 Dolany

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti č. j. MZP/2019/630/214, kterou podal dne 24. 1. 2019

RNDr. Marek Banaš, Ph.D.

narozen dne 28. 7. 1976 v Rýmařově,
bytem Pohořany 59, 783 16 Dolany

a

**prodlužuje autorizaci
k provádění posouzení podle § 45i zákona.**

Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o dalších 5 let, a to ode dne 18 října 2019, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí. Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek stanovených vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen "vyhláška").

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9g5aax4
www.mzp.cz

Odůvodnění:

Žadatel je držitelem autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 640/3242/04 ze dne 30. 11. 2004, která byla následně prodloužena rozhodnutím č. j. 57148/ENV/09-1837/630/09 ze dne 27. 7. 2009 a poté znovu prodloužena rozhodnutím č. j. 73458/ENV/14-3891/630/14 ze dne 21. 10. 2014.

Dne 24. 1. 2019 byla ministerstvu doručena žádost č. j. MZP/2019/630/214 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45i odst. 3 zákona a § 5 vyhlášky ministerstvo ověřilo, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od roku 2014, kdy byla autorizace prodloužena, došlo ke změnám právních předpisů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatele.

Přezkoušení se uskutečnilo dne 18. 10. 2019 s výsledkem "vyhověl", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplývuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrowi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Ing. Jan Šíma

ředitel odboru druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: 18. října 2019

Podpis: